

OKÉNKO

DO FARNOSTI

VYDÁVÁ FARNOST SV. VÁCLAVA V LETOHRADĚ

Ročník XXXIII **Prosinec 2024** **číslo 12**

Adventní

Dny naše rezaví
deštěm nemilosrdností
Opuštěné studny žízní
po vodách usmíření

Ale nepřestáváme vyhlížet
nepatrný obláček
jak rosná kapka
ke kapce se slévá
v potůček zavlažující
všechno co vyschlo
očekáváním

Josef Veselý

Úvodem

Vážení přátelé, máte v rukou poslední Okénko. Více k tomu na str. 13. Výtisk mně nabobtnal, polovinu si třeba přečtete po Novém roce. Smíme a máme se radovat; nejen z Vánočních svátků. Ale také myslíme na lidi ve válce. Bylo od Ukrajinců naivní se vzdát jaderných zbraní a uvěřit danému slovu Ruska, Francie, Anglie a USA, že zaručí Ukrajině svobodu a nedotknutelnost území? Hanba i nám, před Putinem se krčíme a Ukrajince necháváme krváčet. Kolaboranti lžou, že jim jde o mír a zbytečné ztráty Ukrajinců. Ať přemluví Putina, aby odešel z Ukrajiny a nevrátil. S rabíny přejeme všem: „Šalom blízkým i vzdáleným,“ Šalom je harmonií s Bohem, se sebou, s druhými a celým stvořením. /v

Židé při svých setkáních s Bohem v sobotní modlitbě říkají:

„Nemůžeme se k tobě modlit, Bože, abys ukončil válku, protože víme, že jsi stvořil svět tak, že člověk musí nalézat svou vlastní cestu k míru v sobě a k bližním.

Proto se k tobě modlíme, Bože, a prosíme tě o sílu, rozhodnost a vůli, abychom konali, místo abychom se jen modlili, abychom byli, místo abychom si jen přáli.“

Ukrajinci se Česku vyplatí

Ministr práce a sociálních věcí Marian Jurečka popsal vliv lidí z Ukrajiny na chod české ekonomiky: „Humanitární dávku pobírá zhruba 92 000 z 380 000 uprchlíků z Ukrajiny. Podporu dostávají zejména zranitelné osoby, mezi nimiž převažují děti. Uprchlíci v Česku letos odvedli státu o 5,7 miliardy korun více, než dostali na podporu.

Nezaměstnaných ukrajinských běženců s dočasnou ochranou je přes 10 000, naopak více než 150 000 z nich pracuje na českém pracovním trhu. Kdyby odešli, mnoho firem v České republice by mělo zásadní problém, jak vůbec dál fungovat. K tomu máme zhruba ještě 200 tisíc lidí, kteří tady byli před začátkem války.“

Strach a lež jsou nejmocnější spojenci všech diktatur.

*Josef Zvěřina teolog,
vězeň komunistického režimu*

Slovenský premiér Robert Fico přijal pozvání Putina na oslavy konce druhé světové války v roce 2025. Prezident Tiso se také setkal s Hitlerem a naše komunistická vláda navštívila Brežněva i po roce 1969.

V loňském roce Češi prohráli v hazardních hrách skoro 60 miliard korun, o desetinu víc než v tom předchozím. Znepokojující zprávou je, že k rizikovému hraní se dostává stále více mladých lidí.

Kde prosázené peníze nejvíce chybí?

Měj hodně těch, kdo s tebou žijí v míru, ale důvěrného rádce měj jen jednoho z tisíce. Některý přítel se změní v nepřítele a svůj rozchod s tebou přičte k tvé hanbě.

Sir 6: 6.9

Bůh nám projevuje vrcholné přátelství. Zná naše meze a nikoho neponižuje. Nejhorším hříchem je modloslužba - zbožňovat něco, co není Bůh, znamená ponižovat Boha. Také zbožňování vlastní osoby je formou modloslužby. Sobectví vede k popírání Boha, jenž je pramenem veškeré lásky. *rabi Išmael*

Nelze být neutrální mezi dobrem a zlem, nelze být neutrální mezi pravdou a lží. Musíme se zastávat dobra a těch, kteří mají pravdu. *Václav Havel*

Právo na svobodu slova tu není proto, aby chránilo lži, ale chránilo svobodu.

Co povědět vám pěkného
aby ten svět byl snazší
laskavá slova jsou vrabčácci
ptáčkové, drobní a plaší

*Jan Skácel k svatbě
Moniky a Břetislava Rychlíkových*

VE JMÉNU OTCE I SYNA I JEJICH RADOSTI!

Věřím, že většina lidí žasne nad světem,
který poznává.

Věřím, že jen citlivý člověk přijme zprávu:
Neznámý Autor vesmíru a lidstva
chce být nazýván Otcem.

Věřím, že Ježíš je Kristem – vyvoleným –
aby nám zvěstoval
pravdu o našem oslavení,
tvrdě zaplacenou jeho životem.
Věřím, že jeho smrt byla
vrcholným úkonem lásky k nám.
Věřím, že jeho zmrtvýchvstání
je potvrzením skutečného
Synovství Božího.

Věřím v čisté mateřství jeho matky Marie,
důkazu to,

že je pravý člověk, náš Bratr.

Věřím, že jeho Domov je i naším domovem.

Tam nás vede z našeho exilu církvev,
společenství citlivých.

Věřím, že náš porušitelný život
vstupuje do neporušitelnosti

pravé a věčné Radosti Života Otce i Syna.

Amen.

Jan Rybář

SRDCE, KTERÉ JE VÍC NEŽ METAFORA Zdeněk A. Eminger

Nová encyklika papeže Františka ve formě dopisu nazvaná *Dilexit nos* (*Zamiloval si nás*) s podtitulem *O lidské lásce a božském srdci Ježíše Krista* přišla dřív než už nějaký čas avizovaná encyklika o umělé inteligenci. Ačkoliv řada teologů a teoložek úpěnlivě čeká, co papež o AI soudí, mně osobně její zpoždění nevadí. Jeho novou encykliku o lásce, srdci a Srdci Ježíšovu jsem přijal s nadějí osobního obohacení.

Skutečnost, že v lidském životě jsou srdce a láska důležitější než cokoliv jiného, popisuje František už v úvodu svého výjimečného textu. Píše:

„Když jsme však v pokušení plout po povrchu a žít na útěku, aniž bychom na konec věděli proč, když jsme v pokušení stávat se konzumenty, které nelze nasytit, a otroky mašinérie trhu, který nezajímá smysl naší existence, potřebujeme znovu obnovit důležitost srdce.“

Papež ve své encyklice připomíná, jak pojem srdce chápali řečtí filosofové. Bez ohledu na to, že židovská a posléze křesťanská tradice přinesla poněkud jiné vnímání tohoto tělesně-duchovního orgánu, jednu věc mají myšlenky starověkých filosofů s křesťanským chápáním srdce společnou. Papež říká:

„Od pradávna jsme si tedy uvědomovali důležitost uvažování o lidském bytí ne jako o nějakém součtu rozličných schopností, ale jako o duševně-tělesném světě s jednotlícím

Z Františkovy promluvy k dárcům krve

Dávání s láskou přináší radost. Řekl to sám Ježíš: „Člověk je blaženější, když dává, než když přijímá“.

Svobodně dáváte druhým důležitou část sebe sama, svou krev, a jistě znáte štěstí, které plyne ze sdílení.

A krev sama je ve svých životních funkcích výmluvným symbolem: nehleďte na barvu pleti ani na etnickou či náboženskou příslušnost příjemce, ale pokorně vstupuje tam, kam může, a snaží se, proudíc žilami, dosáhnout každé části organismu, aby mu dodala energii. Takto působí láska.

Prožívejte dárcovství jako cestu duchovního růstu a jako dar milosrdnému Bohu, který se ztotožňuje s těmi, kdo trpí. Nezapomínejte na to, že krev se dostává do srdce. Následujte krev, abyste se dostali k srdci. To znamená: Objímejte stále více každého muže a ženu, které potkáte, každého, v jediném milosrdenství.

středem, který propůjčuje všemu, co osoba prožívá, pozadí smyslu a orientace.“

V Biblii, ukazuje František, je fenomén srdce a lásky víc než jen básnickou metaforou. Společnosti, která je dnes tak drasticky zasažena a prostoupena „tempem a rachotem technologie bez trpělivosti s procesy, které vnitřní svět [člověka] vyžaduje, chybí srdce“.

Člověk jako by ztratil schopnost vycházet z tohoto středu své bytosti a v něm rozvažovat všechna svá rozhodnutí, sny a přání s vědomím, že vedle jednoho člověka žije vždy ještě jiný člověk, který má také srdce, ať zdravé, nebo zraněné. Člověk ztrácí (a některý už ztratil) osobní zkušenost, že „setkání s druhým“ se „upevňuje jako cesta pro hledání sebe sama“. Srdce už dávno není středem našeho života a lakmusovým papírkem našeho duchovního zdraví. Přesto asi většina lidí touží, aby jejich srdce bylo v lékařském ohledu zdravé a mechanicky fungovalo co možná nejdéle. Člověk, poznamenává papež, se stále častěji dostává pod „politickou nadvládu srdce“, ne pod nadvládu duchovní, a přestává si uvědomovat, že ve všednodenním životě musí koexistovat s druhými, jejichž srdce „mu pomáhají být „ty““. František si je moc dobře vědom, že pojem srdce je pro biologii, psychologii, antropologii a ostatní vědy něčím jiným, než jak jej chápe křesťanská tradice. Pro nás je klíčové, že pojem srdce by měl zažít novou renesanci a stát se důležitý pro „filosofii a teologii, které aspirují na dosažení komplexní syntéze“. Zkusme si položit otázku, nakolik se v české teologické a filosofické praxi objevuje pojem srdce a nakolik je vůbec běžný v běžném teologickém, filosofickém a církevním jazyku a tázání? Ostatně přehlednout bychom neměli ani papežovu větu, která může i v církevním a teologickém prostředí působit opět jen jako básnická figura: „V éře umělé inteligence nesmíme zapomínat, že pro spásu člověka jsou nezbytné poezie a láska.“ „Poezie, a ne

církevní právo?“ zeptají se někteří? „Láska, a ne zákon a mravní formule určené pro každou příležitost? Jaké tohle vezme konce?“

Má osobní zkušenost z českého teologického prostředí je, že akcentovat v textech jakéhokoliv žánru poezii, lásku a papežovo výsostné téma – něhu, vás snadno dostane do kategorie zoufalců, kteří se zabývají tématy, jež jsou pokládána za abstraktní a bezcenná. František, hlava římskokatolické církve, je však jiného názoru. Nejen duše a duševní a duchovní hnutí, ale také tělo se vším, co je jeho součástí, se sjednocuje v lidském srdci, a právě jazyk poezie a umění, tak blízký jazyku posvátné teologie, umí to, čím srdce je a co se v něm děje, popsat lépe než jakákoliv jiná vědní disciplína, natož číselné filosoficko-teologické analýzy.

Svět, věří papež, se může změnit prostřednictvím lidského srdce. Pokud se komukoliv z nás stalo, že na čas nebo trvale zmrázil své vlastní srdce a učinil ho oželitelnou částí své bytosti, může se obrátit k srdci Kristově, k srdci Ježíšovu, které nic ze schopností srdce neztratilo, ba naopak. Papež píše:

„Kristovo srdce je extází, východem, darem a setkáním. V něm se stáváme schopnými navazovat zdravým a šťastným způsobem vztahy a budovat v tomto světě království lásky a spravedlnosti. Naše srdce sjednocené se srdcem Kristovým je schopno tohoto společenského zázraku.“

Rozjímání nad srdcem Kristovým, adorace Svátosti oltářní a kontemplace některého z mnoha zobrazení Kristova svatého srdce a jeho uctívání, je v papežově pohledu – a jistě nejen pro něj – nejlepší školou růstu vlastního srdce; nikdy nejde o ztracený čas. Církev, dodává František, si nevybrala Kristovo srdce jen tak pro nic za nic. Jeho srdce je obrazem a jádrem toho, kým Boží Syn je; je jádrem jeho vlastní osoby. Nesčetné obrazy Kristova srdce, zpodobené umělci různých epoch, kultur a civilizačních okruhů, mají ten smysl, že tento „otisk“ srdce Božího syna nám připomíná, že nejde o nějakou ryze duchovou bytost nebo energii kdesi za oponou, ale o zázrak Božího vtělení do reálného světa a reálného těla. Ježíš je, dodávám já, i se svým srdcem Bohem lidské tváře. Jeho tvář zrcadlí jeho srdce. Srdce je naplněno tím, k čemu a ke komu Ježíš vzhlíží. Papež říká: „... obraz srdce nám hovoří o lidském těle, o zemi, a tak nám také mluví o Bohu, jenž chtěl vstoupit do našich historických poměrů, stát se součástí dějin a sdílet naši pozemskou cestu.“

František si je z vlastního života a kněžské praxe moc dobře vědom, že srdce a láska nebývají v dokonalé jednotě a občas nevytvářejí jeden jediný harmonický „prostor“. Srdce totiž dokážou velmi hbitě obydlet „nenávisť, lhostejnost, egoismus“. Jedině tehdy, když člověk začne vycházet ze svého „já“ k druhému „ty“, uvolní v srdci místo okupované negací a hloupostmi pro věci mnohem pozitivnější, a nejvíce právě pro lásku. Zdaleka nejlepší perspektivu lásky najdeme ve Františkem připomínané Boží Trojici. Pokud se

člověk zaměří na působení jednotlivých osob, nemohou mu vztahy a pouto mezi srdcem a láskou zůstat neznámými a lhostejnými. Každý člověk v různých fázích svého života „žízni po Boží lásce“, říká František, a Božské srdce Ježíšovo mu ze sebe dá pít vždycky. Není divu, uvažuje papež, že v dějinách církve došlo k několika vlnám rozšíření úcty k Srdci Ježíšovu, které byly akcentovány též svatými ženami a muži. Právě ti dokázali své prožitky doteků a objetí Božským srdcem vyjádřit básnickým slovem či obrazem. To se – a právě v dnešní době – může zdát být až infantilní. Proč se pro všechno na světě dívat na obraz Kristova srdce, z něhož někdy dokonce vycházejí tepny? Není to divné? „Není to divné

kte?“ ptám se. Ve světě, v němž je valná část filmů a internetu zaplněna násilím a bizarnostmi, které už skoro nikoho nevzruší? Ve světě, v němž je prolévána krev chudých a neviných rukama jejich bližních? Kdo však někdy takový dotek a objetí Kristova srdce zažil, dá mi a papežovi za pravdu, že o něm nelze psát jinak než jazykem, jímž se dítě vztahuje ke své matce, k rodičům, a jímž si dva lidé vyznávají svou lásku. Myslím, že nejde jinak než si toto Srdce bláznivě zamilovat navzdory všemu a všem! Máloco jiného potřebujeme dnes tolik jako zkušenost takového prožitku zaznamenanou slovy, která budou umělecky hodnotná a která dokážou oslovit i nás, lidi post-faktického věku. Je potěšující a inspirující zároveň, že František připomíná také jezuitskou tradici úcty k Srdci Ježíšovu a některé osobnosti, jako například svatou Markétu Marii Alacoque, jež se zasloužila o zavedení svátku Nejsvětějšího Srdce Ježíšova.

Dvě stě dvacet odstavečků papežovy nové encykliky o lásce a Srdci Pána Ježíše nemůže ve své pouhé textové podobě obstát v totální inflaci lidských nabídek a projektů „jak být šťastný“, „jak být úspěšný“, „jak vydělat hodně peněz“, „jak na skvělou kariéru v církvi“. Kdekerý status na sociálních sítích získá v pár hodinách o milióny víc čtenářů než nějaká papežova encyklika. Může se to ale změnit... „V porážkách i ve smrti“, říká apoštol Pavel, „... v tom ve všem slavně vítězíme mocí toho, který si nás zamiloval“. Pokud se však nesmíříme jen s četbou klouzající po povrchu, můžeme skrze úctu k Srdci Ježíšovu najít úctu k sobě samému

a úctu k druhým. Možná že právě ten tisíckrát okoukaný barvotiskový obrázek s Ježíšovým a Mariiným srdcem, který dosud visí v tolika lidských příbytcích, je v době, kdy umělá inteligence vytváří paralelní svět, v němž se mnoha lidem zalíbilo, tím, na co bychom se měli dívat nejčastěji. Pokud se pojem srdce v jeho vztahovém a trinitárním módu nestane běžnou součástí teologického myšlení a psaní, nejsem si jistý, v čem by mohla teologie církvi a světu kolem nás ještě pomoci.

6. prosince 2024

K Svátku Krista Krále

Pilát vyslyšel Ježíše: „Ty jsi král židovský?“

Ježíš odpověděl: „Říkáš to sám od sebe, nebo ti to o mně řekli jiní?“

Pilát odpověděl: „Jsem snad žid? Tvůj národ a velekněží mi tě vydali. Čím ses provinil?“

Ježíš řekl: „Moje království není z tohoto světa. Kdyby mé království bylo z tohoto světa, moji služebníci by bojovali, abych nebyl vydán Židům; mé království však není odtud.“

Pilát mu řekl: „Jsi tedy přece král?“

Ježíš odpověděl: „Ty sám říkáš, že jsem král. Já jsem se proto narodil a proto jsem přišel na svět, abych vydal svědectví pravdě. Každý, kdo je z pravdy, slyší můj hlas.“

Pilát mu řekl: „Co je pravda?“

Pak Ježíše vydal k ukřižování.

(J 18: 33n)

• Pilát nabízí Ježíšovi „pakt komplice“. Pi-

lát je vládce v Judeji jako zástupce císaře, Ježíš je král Židů, kterého se židovští náboženští představitelé chtějí zbavit. Mohli by se tedy nějak dohodnout k prospěchu obou a ke škodě společných nepřátel.

- Mezi mocnými je instinkt komplicity velmi rozvinutý. Vzájemně si jdou na ruku, vzájemně se chrání. Samozřejmě mezi sebou o moc krutě bojují, ale zároveň jsou si vědomi, že potřebují společně udržovat systém, který jim držení moci umožňuje.
- Instinkt komplicity je mimořádně nakažlivý virus. Získat a potom si udržet protilátky je proto mimořádně obtížné. Dějiny křesťanství ukazují, jak církevní představitelé, církevní struktury i „spirituality“ v církvi byly a jsou tímto virem nakaženy. Pro věc evangelia představuje tento virus smrtelné nebezpečí.
- Jeden z projevů viru komplicity je představa a přesvědčení, že se křesťanské pojetí světa (co to ovšem v politickém smyslu znamená?) prosadí nejsnadněji tehdy, když církev, nejlépe ve svých náboženských představitelích, spojí síly s politickými vládci. Zvláště přitažliví se jeví ti, kteří vládnou pevnou rukou a slibují nekompromisní prosazení těch správných (křesťanských) hodnot. Volby v malých i velkých státech až dodneška ukazují, že infekčnost viru a schopnost jeho mutace neoslabuje. Chudým a potřebným to nikdy nic dobrého nepřinese a mocní pro zlepšení jejich životů nikdy nic neudělají.
- Jiným projevem viru komplicity (svým způsobem mnohem rafinovanějším a zhoubnějším) je zneužívání duchovní moci. Uzurpátoři duchovní autority proměňují své postavení v nástroj moci, která jim domněle umožňuje libovolně požívat těla i duše těch, kdo se na ně obraceli s důvěrou. Instinkt komplicity vede k vytváření téměř neprolomitelných struktur vzájemného krytí, znevěrohodňování obětí až po jejich případnou likvidaci.
- Ježíš ukazuje, že jeho království je pravým opakem „paktu komplicity“. Nenechává se tímto virem nakazit. V jeho království se dostává zastání utlačovaným, přehlíženým, chudým, slabým, zraněným ... Tito všichni jsou v Ježíšově království váženými občany, jejichž důstojnost je beze zbytku uznávána. Pomoc a podpora se v tomto království poskytuje těm, kdo ji potřebují, i když si ji nemohou zaplatit.
- Ježíšova královská moc je tak velká, že vždy stojí na straně obětí. Ježíšova královská moc je tak velká, že kraluje z trůnu kříže.
- Ježíšova královská moc je tak silná, že se ztotožňuje se všemi, kdo jsou v tomto světě „maličci“. Právě v nich je Boží království stále přítomné v tomto světě a právě v nich je přítomná naděje na budoucí slávu Ježíšova kralování.

Benedikt Mohelník OP, 24. 11. 2024

31. srpna 2012 zemřel jeden z největších mužů pokoncilní církve - kardinál Carlo Maria Martini.

Pastýř podle Ježíšova srdce a prorok pro dnešní dobu, někdejší milánský metropolita, jezuita, známý biblický teolog a exegeta, exercitátor a autor mnoha knih s duchovní tematikou, bývalý rektor Papežského biblického institutu a Papežské gregoriánské univerzity, ale především člověk lásky a pokory, biskup, který dokázal naslouchat Bohu i člověku a hlásat evangelium lidem naší doby. Dokázal oslovit jak věřící, tak nevěřící, dovedl rozeznat znamení času, vést dialog se světem a přitom zůstat věrný Kristu i církvi. Velmi známá byla jeho setkávání s mladými lidmi v katedrále nad Písmem svatým (lectio divina), v nichž jedinečným způsobem přibližoval biblické texty konkrétním situacím naší doby.

Jeho pastýřské a prorocké charisma bylo nepřehlédnutelné, stejně jako jeho důraz na osobní formaci a uvádění do života podle evangelia. V drobné nedávno publikované knížce Martini napsal: „Ať si žádný biskup nepředstavuje, že bude účinně vést svěřený lid množstvím nařízení a dekretů, zákazů a negativních soudů. Ať se soustředí spíše na duchovní formaci, probouzí lásku k Písmu svatému a představuje pozitivní důvody našeho následování evangelia. Tak získá daleko víc než přísným voláním po dodržování norm.“

Den po Martinio smrti (1.9.2012) vyšel poslední rozhovor s v italském deníku Corriere della Sera. S kardinálem rozmlouval rakouský jezuita Georg Sporschill a publicistka Federica Radici.

Jak vidíte stav církve?

Církev je unavená, v blahobytné Evropě a v Americe. Naše kultura zestárla, naše kostely jsou velké, naše řeholní domy prázdné a církevní byrokratický aparát bobtná, naše obřady a roucha pompézní. Vyjadřují však tyto věci to, co jsme my dnes? ...

Blahobyt tíží. Dnes jsme na tom stejně jako ten bohatý mladík, který odešel, když ho Ježíš povolal, aby se stal učedníkem. Víme, že nemůžeme opustit všechno jen tak snadno. Přinejmenším však můžeme hledat lidi svobodné, kteří jsou blízko druhým. Takovými byli biskup Romero a jezuitští mučedníci z El Salvadoru. Kde jsou u nás hrdinové, od kterých se můžeme inspirovat? Za žádnou cenu je nesmíme omezit pouty instituce.

Kdo dnes může církvi pomoci?

Karl Rahner rád používal obraz řevavých uhlíků pod popelem. V dnešní církvi vidím tolik popela na řevavých uhlících, že mě často uchvacuje pocit bezmocnosti. Jak osvobodit hořící uhlík, aby se plamen lásky stal silnější? Nejprve musíme hledat tyto řevavé uhlíky. Kde jsou ti jednotlivci plní velkodušnosti jako onen dobrý Samaritán?

Kteří mají víru jako ten římský setník? Kteří jsou nadšení jako Jan Baptista? Ti, kteří se odvažují nových věcí jako Pavel? Věrní jako Marie z Magdaly?

Papeži a biskupům doporučuji, aby dávali do vedoucích pozic dvanáct lidí „mimo daný standard“. Lidí, kteří budou blíž chudým, kteří budou obklopeni mladými a budou zkoušet nové věci. Potřebujeme konfrontaci se zapálenými lidmi, aby se duch rozšířil všude.

Co doporučujete proti únavě církve?

Máme tři nástroje:

- Prvním je obrácení: církve musí uznat své chyby a musí projít radikální cestu proměny, počínaje papežem a biskupy. Pedofilní skandály nás nutí k tomu, abychom započali cestu obrácení. Otázky ohledně sexuality a všech témat kolem těla jsou toho příkladem. Tyto otázky jsou důležité pro každého a občas jsou snad až příliš důležité. Musíme se ptát sami sebe, zda lidé poslouchají ještě rady církve v sexuální oblasti. Je církev v této oblasti ještě stále autoritou a východiskem, nebo jen karikaturou přítomnou v médiích?

- Druhým je Boží Slovo. Druhý vatikánský koncil vrátil Bibli katolíkům. (...) Jen ten, kdo ve svém srdci vnímá toto Slovo, může být součástí těch, kteří budou nápomocní v díle obnovy církve a budou odpovídat na osobní výzvy správným způsobem. Boží Slovo je prosté a hledá jako přítele srdce naslouchající. (...) Ani klérus, ani církevní právo nemohou nahradit nitro člověka. Všechny vnější normy, zákony a dogmata

jsou nám dány k tomu, abychom jasněji vnímali vnitřní hlas a rozlišovali duchy. - Třetím nástrojem jsou svátosti. Neslouží k nastolení kázně, ale pomocí člověku, který je slabý. Přinášíme svátosti těm, kteří potřebují novou sílu. Myslím na všechny ty rozvedené a znovu seždané, na ty „rozšířené rodiny“. Tito všichni potřebují zvláštní

ochranu. Církev zůstává nerozlučitelnost manželství. Je to milost, když se manželství a rodina „zadaří“... Postoj vůči „rozšířeným rodinám“ určí, zda se generace jejich dětí přiblíží k církvi. Dejme tomu, že určitá žena, opuštěná manželem, našla nového přítele, který se stará o ni a o její tři děti. Tato druhá láska vyjde. Pokud je tato rodina diskriminována, bude odříznuta nejen matka, ale také její děti. Pokud se rodiče cítí mimo církve, pak ztrácíme budoucí generaci. Před přijímáním se všichni modlíme: „Pane, nejsem hoden...“ Nejsme hodni. (...)

Láska je milost. Láska je dar. Otázka, zda znovu seždaní mohou přistupovat k přijímání eucharistie, se má otočit. Jak má církev v síle svátostí přijít na pomoc těm, kteří se nacházejí ve složitých manželských situacích?

Jak se vám daří a co teď děláte?

Církev mně dělá starosti, zůstala pozadu o 200 let. Jak to, že s námi nic nezatřásl? Máme strach? Strach místo odvahy? V každém případě je víra základem církve. Víra, důvěra, odvaha.

Jsem starý a nemocný, závislý na pomoci druhých. Ale dobří lidé kolem mě mi dávají pociťovat lásku. Tato láska je silnější než pocit rezignace, který čas od času prožívám vůči církvi v Evropě. Jen láska přemáhá únavu. Bůh je Láska.

Mám ještě otázku pro tebe: „Co můžeš dělat pro církev ty?“
vybral Vojtěch Kodet

SVOBODA ZNAMENÁ ODPOVĚDNOST

*Křesťanství po staletí kladlo větší důraz na poslušnost než na odpovědnost.
To je nebezpečné.*

Když jsme před 35 lety cinkali klíči na našich náměstích, tak jsme se chtěli osvobodit od komunistického útlaku. Chtěli jsme volně jezdit do zahraničí, svobodně vyjadřovat své názory, vyznávat svou víru a nebát se, že nás kvůli tomu vyhodí z práce. To všechno dnes máme a považujeme to za samozřejmost. Svoboda má ale taky druhou stránku, na kterou jsme tenkrát tolik nemysleli: odpo-

vědnost. Můžu říct nebo napsat cokoliv, nikdo to předem necenzuruje. Ale pokud svým projevem někoho urazím nebo nějak poškodím jeho práva, jeho čest a dobré jméno, tak musím nést důsledky, třeba i čelit trestnímu stíhání.

Často slyšíme to nostalgické vzpomínání na staré komunistické časy: tenkrát to bylo jednodušší – nemuseli jsme přemýšlet, koho volit, protože nebylo víc možností, všichni jsme volili komunistickou stranu. Nemuseli jsme přemýšlet o Bohu, protože nám ve škole řekli, že žádný Bůh není. Nemuseli jsme řešit, kam se vydáme na dovolenou, protože se dalo cestovat jen do pěti států. Ano, nemuseli jsme přemýšlet – a to mnoha lidem vyhovovalo, i když to znamenalo zásadní omezení jejich svobody.

Trochu se obávám, že dnes prožíváme něco podobného. Mnoha lidem se taky nechce přemýšlet – a proto volí populisty. Ano, bude líp. Ano, nějaký ten schopný a bohatý manažer, který umí nejlíp křičet, to všechno zařídí. Ano, budete mít bohatý důchod, a nepřemýšlejte, kde na to vezmeme peníze. Ano, nepustíme sem žádné cizince, a nepřemýšlejte, kam ti lidé, kteří utíkají před válkou a hladem, nakonec půjdou. Ano, chceme mír, a neřešte, že kvůli tomu Ukrajina vykřívá. Bohužel, spousta lidí na taková hesla slyší, protože je to zbavuje povinnosti myslet vlastní hlavou. Stávají se nemyslicím, pasivním a poslušným stádem. Dobrovolně se vzdávají své svobody.

Důsledky takových voleb dopadnou negativně na všechny. Americký časopis *The Atlantic* píše, že za vlády Donalda Trumpa pravděpodobně dojde nejen k velké „politické represii a zastrasování, ale taky k obrovské korupci. Autokratičtí populisté na celém světě – v Maďarsku, Turecku, Venezuele – zničili instituce, které mají dohlížet na férovost a dodržování pravidel. Bez nich je snadnější odklonit peníze a vliv k vlastním přátelům a rodinám. To může čekat i Amerika. Jakmile Trumpovi loajalisté převezmou regulační úřady, americké ovzduší bude špinavější, americké jídlo méně bezpečné. Americké úřady se promění, a na konci bude prosperita pro firmy spojené s Trumpem a více rizik pro spotřebitele, pracovníky, děti, pro nás všechny.“ Ano, to je Amerika, ale stejně nebezpečí hrozí u nás, pokud si příští rok zvolíme stejně autokratickou vládu.

Jak se k tomu všemu postavit jako křesťané? Vidím tady jeden velký problém: křesťanství kladlo po staletí mnohem větší důraz na poslušnost vůči autoritě, než na demokracii a spoluodpovědnost. Důsledkem je to, co říká náš známý odborník na mezinárodní vztahy a můj dobrý přítel Petr Kratochvíl: „Členství v církvích statisticky koreluje s autoritářskými rysy osobnosti. Tam patří důraz na hodnoty jako je právo a pořádek, vyšší míra podřízenosti vůči autoritám, netoleran-

ce vůči odlišným skupinám, společenská konvenčnost a rigidita.“

Ten výzkum Petra Kratochvíla totiž přináší i další zjištění, které je ještě víc alarmující: tam, kde nastoupí autoritářské vlády, tam se zvyšuje riziko rozdělení společnosti. Odborníci říkají, že společnost není rozdělená, ale rozdělovaná – rozdělovat společnost je politická strategie populistických aktérů. Jenže to může vést ke zhoršení životního prostředí, k sociálním nejistotám a nakonec až k ozbrojeným konfliktům a válkám. A jelikož lidé organizovaní v církvích častěji volí autoritáře, tak právě křesťané silně přispívají k tomu riziku konfliktů a válek. To je hodně smutná vizitka. Tak daleko jsme se vzdálili od Ježíše Krista, který přináší pokoj, lásku a smíření. Ale snad s tím ještě můžeme něco dělat.

Ano, tohle není osobní názor Petra Kratochvíla, to je výsledek výzkumů v mnoha státech. Trochu nám to vysvětluje, proč katolíci na Slovensku volili Fica, proč se v Polsku tak dlouho držela u moci vláda Práva a spravedlnosti nebo proč většina amerických křesťanů volila Trumpa. Ale je tento postoj skutečně v souladu s naší vírou? Tedy je právě autoritářské smýšlení a jednání výrazem křesťanských hodnot?

Bohužel, nedávné dějiny katolické církve jsou právě na takovém autoritářství postavené. Dogma o neomylnosti papeže, boj proti modernismu, trvání na dávno překonaných zásadách a zákonech, zdůrazňování nadřazenosti kléru nad laiky nebo mužů nad ženami – to všechno je v církvi přítomné i dnes. A mnoha lidem to vyhovuje, protože nemusí přemýšlet a brát na sebe odpovědnost. Není divu, že pak přenáší tento postoj i do politického rozhodování.

Úplně jinou perspektivu nám ale otvírá synodální proces. Duch svatý je v každém z nás, Boží dary, které v sobě všichni máme, můžou a mají přispívat celé církvi a celému lidstvu k pravdivějšímu pochopení Ježíšova poselství a k lepšímu uskutečňování lásky mezi lidmi i mezi národy. Nelze spoléhat na závažná řešení, která by přinesl nějaký biskup nebo papež. Nelze očekávat odpověď na každou otázku od kněze: v mnoha věcech jsou přece laici vzdělanější a zkušenější!

Jenže tohle všechno se teprve začínáme učit. Přejít od autoritářské církve k církvi synodální bude dlouhý a bolestný, podobně jako je dlouhý a bolestný přechod od autoritářského komunismu ke skutečně odpovědné svobodě. Česká křesťanská akademie uspořádala nedávno konferenci o vztahu mezi synodalitou a demokracií. Někteří tam poukázali na to, že kořeny politického populismu a krize církve jsou podobné: je to selhání občanské společnosti, tedy aktivních hlasů zdola.

V politice je to patrné třeba na tom, že ty nej-

mocnější strany či hnutí mají jen velmi málo členů. Vstupují tam vlastně jen lidé, kteří to berou jako výťah k moci. Pak ovšem mizí zpětná vazba, což těm autoritářským vůdcům dokonale vyhovuje.

V církvi byly až donedávna ty hlasy zdola umlčovány autoritou shora: v roce 1968 papež Pavel VI. v encyklice *Humanae vitae* zakázal používání umělé antikoncepce, i když expertní komise, kterou sám zřídil, mu to nedoporučila. V roce 1994 Jan Pavel II. zakázal diskusi o svěcení žen, i když většina teologů pro to nenašla žádný důvod. Nebo český církevní sněm před dvaceti lety: můj táta byl jeho aktivním účastníkem, podílel se na tvorbě dokumentů, a po návratu z posledního zasedání jen smutně konstatoval: tak to bylo všechno k ničemu. Výsledky celé té naší driny biskupové smetli ze stolu... Je snad tohle cesta Ježíše Krista, který opakovaně varoval před arogancí zákoníků a farizeů? Teď máme díky papeži Františkovi vzácnou příležitost konečně se na tu Ježíšovu cestu vydat. Zapojovat se do diskuse, dávat najevo svůj názor, vytvářet církve zdola. Myslím, že je to nutné, protože jde o naši budoucnost.

Michael Martinek SDB, 20.11.2024

DĚTI NEPATŘÍ NA UBYTOVNÝ

Václav Malý

Ve svém poselství k letošnímu prvnímu Světovému dni dětí papež František vyzval k solidaritě především s těmi dětmi, které jsou „vězni nelidských situací“, všech, kterým bylo „dětství krutě ukradeno“. Mezi ně patří i děti, které vyrůstají na ubytovnách.

Bytová nouze se týká v ČR více než sto padesát tisíc lidí, včetně více než šedesát tisíc dětí. Velmi často žijí v přeplněných bytech, pronajímaných pouze na krátkodobé, třeba i jen měsíční nájemní smlouvy. Pro děti a mladistvé je bytová nouze jednou z hlavních příčin psychologických problémů, vyšší absence ve škole, horšího prospěchu a dosažení nižšího stupně vzdělání, než mají děti, žijící ve standardním bydlení.

Alarmující je zejména skutečnost, že cca 1700 dětí do 15 let žije na ubytovnách ve zcela nevyhovujících podmínkách. Podle odborníků jsou problematické zejména společné kuchyně, společné toalety, způsob uchovávání potravin a vůbec celkové hygienické podmínky. Děti na ubytovnách nemají prostor připravovat se na školu, účastnit se volnočasových aktivit a celkově se rozvíjet adekvátně svému věku a propadají se do tzv. kruhu chudoby. Je přirozené, že děti, které vyrůstají na ubytovnách, si osvojí zdejší životní styl.

Absence stálého bydlení je častým průvodním jevem náročné socio-ekonomické situace v rodinách, kde rodiče nezvládají plnit svou roli, dostatečně o děti nepečují,

případně zápasí s drogami, hraním hazardních her apod. Z pohledu sociálních pracovníků se většina rodin na ubytovnu dostává vlastním přičiněním. Avšak ani tento fakt nemůže zastírat nutnost hledat způsoby, jak těmto ohroženým rodinám pomoci vybrédnout z jejich kritické situace, a to, pokud možno tak, aby děti mohly zůstat pospolu alespoň s jedním z rodičů.

Obce již nyní mají povinnost i nástroje, jak řešit situaci svých sociálně slabých občanů. Mimo jiné je to úkolem sociálních pracovníků na odborech pro sociálně právní ochranu dětí. Vysoký počet dětí žijících na ubytovnách nicméně svědčí o tom, že je nutné hledat další formy kombinované sociální a ekonomické pomoci. Takovou formou by mohl být koncept bydlení s garancí, zajišťu-

jící dostupné individuální bydlení a zároveň sociálně-psychologickou oporu.

Připravovaný nový zákon o podpoře v bydlení koncept bydlení s garancí zahrnuje. Ten zajistí majitelům bytů potřebnou garanci a umožní tak pronájem bytů potřebným. Garanci pro obě strany zajistí obec, která převezme odpovědnost za případné problémy s placením nájmu či poškozením bytu, na které dostane od státu finanční prostředky skrze tzv. garanční fondy. Díky tomuto mechanismu budou moci obce zajistit bydlení pro místní rezidenty v bytové nouzi, zejména samoživitelky, sociálně slabé rodiny apod.

Prostřednictvím tohoto zákona by se na trh mělo dostat zhruba 2000 bytů ročně, přičemž

související náklady budou v prvních pěti letech kompletně pokryty z Národního plánu obnovy. Tento model byl již vyzkoušen v několika českých a moravských městech na základě zkušeností ze západoevropských zemí a za podpory evropských fondů. Ukazuje se, že pronajímatelé jsou se spoluprací spokojeni a co víc garanční fondy se využívají jen minimálně.

Skutečnost, že téměř dva tisíce dětí musí žít na ubytovnách, je naprosto nepřijatelná. Podle řady odborných studií tyto děti tak předem ztratily budoucnost. S tím se nikdo z nás nemůže smířit. Zvláště když máme nyní příležitost tuto, v civilizovaných zemích ojedinělou, situaci změnit.

Václav Malý, biskup a předseda Rady Justitia et Pax, 11. 12. 2024

O JÁHENSKÉ SLUŽBĚ

Martin Suchomel v naší farnosti přijal jáhenskou službu. Obřadu jsem se pro nemoc nemohl zúčastnit, tak jsem napsal Martinovi a Martině Suchomelovým dopis. Něco z něj nabízím i Vám.

Milá Martino a milý Martine, zdravím Vás a blahopřeji Vám k odvaze a ochotě přijmout jáhenskou službu pro Martina.

Oslovuji Vás oba, neboť, je-li muž úspěšný, mívá na tom jeho žena podíl větší než 50%, a totéž platí o úspěšné ženě ...

Martino, vážím si Vašeho souhlasu s jáhenskou službou Martina – k tomu je třeba nemalé velkorysosti a obětavosti (naše maminka, tak jako řada dalších, za války dovolila našemu tátovi vstoupit do odboje a podporovala jej).

Jáhenská služba má veliký význam, škoda, že jsme ji v českých zemích zatím mnoho neobjevili.

Jáhen je při slavení Ježíšovy hostiny jen trochu lepším ministrantem. Čte evangelium a říká dvě věty: „Pozdravte se pozdravením pokoje“ a „Jděte ve jménu Páně.“

Na plenárním sněmu jsem v jednom ze svých příspěvků navrhol našim biskupům, aby v Římě vyjednali jáhnům možnost sloužit svátostí nemocným - kterým se nemocniční kaplani věnují.

Jáhni mohou kázat, křtít, vést svatby a pohřby. Mají sloužit v pastoraaci některých skupin, např. vojáků, policistů, hasičů, mezi učni, přistěhovalci, bezdomovci ...

Ve Skutcích apoštolských máme o jáhnech důležité informace:

- o Štěpánovi v 6. – 7. kapitole,
- o Filipovi v 8: 26-40

Jáhen Štěpán „nevažil jen polívky pro vdovy,“ jakkoliv je služba potřebným nezastupitelná. Štěpánova řeč svědčí o jeho

velkém porozumění Písmu, zaujetí pro Ježíšovu věc a o Štěpánově odvaze.

Z vyprávění o jáhnu Filipovi také čteme o jeho pochopení Ježíšovy věci, o jeho připravenosti k Božím vnuknutí a o pastorační pohotovosti při setkání s etiopským dvořanem. (Sk 8: 26n)

K našemu životnímu programu nám Bůh dává určitou poslušnost hodnot, jejichž pořadí nemáme měnit.

Ty prvořadí jsou:

- Každého člověka Bůh stvořil k svému obrazu jako muže a ženu.
- Povolání k manželství je základní!
- Vědomí důstojnosti Božích dětí si máme opatrovat a pěstovat (a přát ji každému).
- Náš život je první svátostí, neboť Bůh chce přebývat v nás a uprostřed nás.
- Královským kněžstvem se židé stávají obřízkou, my křtem. Královské kněžství má svůj jedinečný program.
- Křtem jsme byli přijati mezi Ježíšovy učedníky.

Královské kněžství je vyšší než kněžství služebné. (Kněz se učí výrazně poznávat Boha, má k němu volný přístup, nepotřebuje žádného prostředníka. Bůh s námi bydlí a žije, jsme u něj doma. Tak to bude i na věčnosti. Služebné kněžství končí naší smrtí.)

Řada duchovních se hloupě povyšuje nad „laiky,“ mnozí o sobě tvrdí, že jsou víc než žena a maminka. Voda se nepokládá za cennější než vzduch. Apoštol Pavel nás učí: „Oči se nemohou povyšovat nad sluch nebo srdce. ... Bůh ve svém lidu ustanovil jedny za apoštoly, druhé za proroky, třetí za učitele; potom jsou mocné činy, pak dary uzdravování, služba potřebným, řízení církve ...“ (Srv. 1 Kor 12: 1-29)

Škoda, že se většina našich biskupů a řada kněží staví nad jáhny. Na ty ženaté navíc žárí pro jejich život v manželství. Biskupům vadí menší možnost manipulace s ženatými

jáhny pro oporu, kterou jim poskytují manželky.

Martino, děkuji Vám za důležité zázemí, které Martinovi poskytl.

Hlídejte, prosím, prostor pro Vaše manželství a rodinu. Ta by neměla být odsunovaná na druhé místo.

Martine, říkal jsem Ti, že se stydím za přetrvávající feudální formu svěcení jáhnů a kněží (ostatní svátosti byly liturgickou reformou zdařile přepracovány). Ale svěcení duchovních je převzato z hierarchického středověkého rituálu, kterým nejvyšší kníže nebo král vázal podřízenost vazalských náčelníků.

Místo Ježíšovské služby bratřím nám dodneška biskupové vnucují svou mocenskou nadřazenost a své postavení vládce. Opustili rituál prvního tisíciletí, ve kterém biskup myl novosvěcencům nohy na znamení své služby.

(Zabývám se liturgií a její praxí, vyprávěl jsem Ti, Martine, mou představě o svěcení ke služebnému kněžství.

Zatím to je tak: Biskup sedí na trůnu nebo křesle – což je pozice vládce na koni nad poddanými (pěšáky) – svěcenec před ním klečí se sepjatými rukama. Biskup vezme jeho ruce do svých a ptá se jej: „Slibuješ mně a mým nástupcům úctu a poslušnost?“ – Učíme, že poslušnost vrchnosti je první ctností. Líbilo by se mně, kdyby si na zem lehl nejprve biskup. Za chvíli by si vedle něj lehl svěcenec.

Pak by vstali a biskup by řekl svěcenci: „Bratře, přijímám tě mezi jáhny, kněze – mezi ty, kteří slouží Božím lidu. Slibuji ti, že budu vždy hájit tvou svobodu a důstojnost.“ A biskup by objal svěceného. Potom by biskup odcitoval Ježíšova slova o službě druhým:

„Ježíš řekl apoštolům: Králové panují nad národy, a ti, kdo jsou u moci, dávají si říkat dobrodinci. Ale mezi vámi to tak nebude: Kdo je mezi vámi největší, buď jako po-

slední, a kdo je v čele, buď jako ten, který slouží. Já jsem mezi vámi jako ten, který slouží.“ (Srv. L 22: 24-27)

Nazýváte mě Učitelem a Pánem, a máte pravdu: Skutečně jsem. Jestliže tedy já, Pán a Učitel, jsem vám umyl nohy, i vy máte druhým nohy umývat. Dal jsem vám příklad, abyste i vy jednali, jako jsem jednal já. Amen, amen, pravím vám, sluha není větší než jeho pán a posel není větší než ten, kdo ho poslal. Když to víte, blaze vám, jestliže to také činíte.“ (Srv. J 13: 1-17)

A potom by biskup svěcenému umyl nohy.)

Přísahání jáhnů a kněží o poslušnosti „biskupovi a jeho nástupcům“ v současném obřadu je manipulativní a je proti Ježíšovu pokynu (příkázání):

„Nepřisahaňte! Vaše slovo buď ano, ano - ne, ne; co je nad to, je ze zlého.“ (Srv. Mt 5:33n)

Navíc dáváme špatný příklad dětem, že Ježíšovy pokyny nemusíme poslouchat.

Naším jediným Pánem je Kristus, a my všichni máme především naslouchat Bohu a poslouchat jej.

Ježíš nevládne, ale slouží. (Tím nikterak nevyzývám k neposlušnosti vůči vrchnosti. Nakolik se nám bude dařit „sjednocení s Kristem“, natolik si budeme rozumět s ostatními Ježíšovými učedníky.)

Darovanou důstojnost a svobodu milovaných dcer a synů Božích a Ježíšovo bratrství si máme pěstovat a také ji každému přát.

Martine, služebné kněžství má velký význam a přináší nám radost („každý potřebuje, aby nás někdo potřeboval“). Ale ta služba je také někdy náročná pro nevraživost, nevděčnost a nesnášenlivost některých. A pro zášť falešných bratří.

Naštěstí máme možnost čerpat odvahu a přátelství u Boha i nejbližších.

Z Františkovy promluvy 10. 11. 2024

Ježíš učí: „Varujte se zákoníků, kteří se rádi procházejí v dlouhých řízách, stojí o pozdravy na ulicích, o přední sedadla v synagógách a přední místa na hostinách. Vyjíždají domy vdov a dlouho se naoko modlí. Ty postihne tím přísnější soud. ...“

(Srv. Mk 12: 38-44)

Ježíš v jeruzalémském chrámu před lidmi odsuzuje pokrytecký postoj některých zákoníků. Těm byla v izraelském společenství svěřena důležitá role: četli, prepisovali a vykládali Písmo. Proto se těšili velké vážnosti a lid jim prokazoval úctu.

Navzdory zdání však jejich chování často neodpovídalo tomu, co učili. Někteří se totiž na základě prestiže a moci, které požívali, dívali na druhé „shora“ - to je velmi ošklivé, dívat se na druhého člověka shora -, hráli si na honoraci a skrývajíce se za fasádou falešné vážnosti a legalismu si přivlastňovali privilegia, a dokonce zacházeli tak daleko, že se dopouštěli vyložených krá-

dežů si Hospodin vyvolil Jozua za nástupce Mojžíše, prohlásil mu:

„Jako jsem byl s Mojžíšem, budu i s tebou. Nenechám tě klesnout a neopustím tě.

Buď rozhodný a udatný!“

Hospodin slova: „Buď rozhodný a udatný!“ v první kap. knihy Jozue opakuje třikrát.

Martine, i tobě rozhodnost a odvahu přejeme.

Martine a Martino, přejeme Vám, abyste v Čechách prošlapávali jáhenské službě cestu. Ty si, Martine, umíš uplatnění najít.

Boží požehnání - Boží péči - si nemusíme vyprošovat, Bůh o nás pečuje dostatečně a stále. (My mu za ní děkujeme.)

Žehnání není bílou magií; žehnající zakouší Boží přátelství a svědčí o něm žehnanému.

To svědectví je pro žehnaného darem, je-li pro nás žehnající přirozenou autoritou. Každý někdy potřebujeme slyšet svědectví žehnajícího.

(Rozumíme pravidlu, že vyšší žehná nižšímu, srv. Žid 7:7)

Martine, přejí Ti, aby Tvoje slova a Tvá služba měly pro druhé půvab Ježíšovy náklonnosti ke všem.

Martino - vážíme si služebného kněžství, do kterého služba jáhenská patří, velice si vážíme našich maminek, ale manželství je ještě bližším vztahem, než vztah rodičů k dětem - Martino, děkujeme Vám, že budete Martina podpírat.

Martine, i nadále opatruj svou manželku, jako oko v hlavě.

Martine a Martino, počítejte s možností svěcení ženatých mužů na kněze (pokud byste s tím, Martino, souhlasila). Doufám, že se k tomu přece jen naše církve odhodlá.

Václav Vacek

deží na úkor těch nejslabších, jako byly vdovy.

Místo aby roli, která jim byla svěřena, využívali ke službě druhým, učinili z ní nástroj arogance a manipulace. A tak se stalo, že i modlitba pro ně přestala být okamžikem setkání s Bohem, ale příležitostí k předvádění se a k předstírané zbožnosti, užitečné k upoutání pozornosti lidí a získání uznání. Chovali se jako zkažení lidé, živili společenský a náboženský systém, v němž bylo běžné vykořisťovat druhé, zejména ty nejbezbrannější, páchat nespravedlnosti a zajišťovat si beztrápnost.

Od těchto lidí Ježíš doporučuje držet se dál, „mít se na pozor“, nenapodobovat je. Naopak, svým slovem a příkladem, učí o autoritě zcela jiné věci. Mluví o ní ve smyslu sebeobětování a pokorné služby, mateřské a otcovské laskavosti vůči lidem, zvláště těm nejpotřebnějším. Vyzývá ty, kdo jsou jí obdařeni, aby se z pozice své moci starali o druhé, aby je neponižovali, ale pozvedali a dávali jim naději a pomoc.

Druhá bublina

Při posledním pobytu v nemocnici ležel u okna ležel inteligentní pacient. V hospodě měl hlavní slovo.

Na pokoji u televize nadával: „Havel je k..., Uhde, Langoš, Vystrčil, Václav Moravec ... nekonečné množství k...v. „Ukrajinci jsou fašisté, když zpívají hymnu, hajlují.“

„Nesnáším pomluvy,“ pravil jsem. „Já taky ne“, přitakal dotyčný.

Svá tvrzení dokládal informacemi z internetu. Věděl jsem, že jej nepřesvědčím, ale své názory jsem dokládal vlastními zkušenostmi.

„Nenávidím komunisty a černoprdelníky,“ prohlásil. „Já je taky nesnáším“, přidal jsem se.

Druhý den jsem navrhl, mluvmě o dobrých lidech a o vymoženostech naší doby. Nejstarší pacient následkem cukrovky téměř neviděl a přišel o nohu. Tím, že jsme mu s prvním pacientem pomáhali, jsme se přeci jen trochu sblížili.

Starému pánovi jsem řekl: „Důvěryhodná osoba mně o Vás pověděla, že jste velice hodný člověk a vychoval jste šikovného syna.“ Chtěl vědět kdo to řekl, ale zatím jsem to tajil, aby se neodkrylo, kým jsem. Mimo jiné jsem mluvil o ústeckém panu děkanovi Václavu Boštíkovi, jak pomáhal lidem, a o ústeckém rodákovi Prof. Josefu Cibulkovi.

Třetí den jsem tomu prvním řekl: „Shodli jsme se, že nesnášíme komunisty. Co vám udělali černoprdelníci?“ Vyrukoval s obvyklou kritikou církve v dějinách.

Pak jsem řekl: „Já jsem farář ...“

Další pacient přišel na náš pokoj druhý den po operaci. Třemi drenážemi mu vytékala krvavá kapalina. Přes přísný zákaz slézat z postele se sedmkrát vydával z pokoje ven. Sestry mu pokaždé převlékly znečištěnou postel. Byly vůči jeho neukázněnosti bezmocné. Obdivuji jejich trpělivost. /v

AKTUALITY

Biblické hodiny máme každý čtvrtek v 19 h. přes Zoom. Zájemci o připojení přihlaste se na adrese:
vacek.letohrad@gmail.com

Přátelství Boha křtem přijali

- 19.10. Antonín Václav Krčmář
- 20.10. David Štěpán
- 26.10. Antonie Veronika Vlachová
- 9.11. Gabriela Kozlová
- Elizabeth Kozlová
- Barbora Kozlová
- Tereza Kozlová

Ke vzkříšení jsme vyprovodili

- 9.10. Jan Vencl 84 let
- 10.10. Jiří Kos 87 let
- 22.11. Věra Šafářová 91 let
- 23.11. Ludmila Melšová 81 let

Česká křesťanská akademie v Letohradě
Čtvrt století pořádáme přednášky. Vystřídala se u nás dlouhá řada přednášejících. Je pravda, že zájem farníků o přednášky klesá, uvažovali jsme, zda organizování přednášek neukončit. Např. pan Prof. Pavel Hošek vážil cestu z Prahy, brilantně a zajímavě přednášel o knihách Tolkiena, ale my jsme se styděli, přišlo nás jen dvanáct. (Samozejmě nikomu nevyčítáme, že nepřišel, každý máme někdy jiný program.)

Ale na některé přednášky přichází dost lidí zvenku a to má svůj smysl. Snažíme se volit přednášky, které by vás mohly zajímat, ale je možné, že se někdy netrefíme. Činíme tedy dotaz na pana faráře a Pastorační radu, zda máme v organizování přednášek pokračovat.

za ČKA Jana Kalousková

JEDNÁNÍ PASTORAČNÍ RADY

10. října

Omluveni: J. Čanda, L. Majvald, M. Doleček

1. Poděkování

Děkujeme všem, kdo se podíleli na přípravě Svatováclavské pouti, za přípravu slavnosti.

O víkendu 5. a 6. 10. se farníci vydali téměř plným autobusem na výlet do Krušných hor.

Děkujeme J. Markovi za organizaci.

Vítáme mezi sebou A. Poláčkovou jakožto nového zástupce mládeže.

2. Pastorační plán

a) Farní odpoledne je zrušeno kvůli administrativní chybě a bude přesunuto na jiný termín.

b) Ekumenická bohoslužba připravovaná na 16. 11. se uskuteční v Letohradě v 18h ve farním kostele. Akci domlouvá J. Sk-

lická s M. Suchomelem.

c) V rámci misijního víkendu 19. a 20. 10. proběhne v sobotu ve farním kostele Misijní most modlitby a v neděli oslavíme misijní neděli při mši na Orlici. Přípravu zajišťuje M. Vychytilová a M. Mikysková.

d) Setkání na faře plánované pro hudebníky, ty, kdo připravují Agapé a Slovo pro děti a ty, kdo uklízí faru se uskuteční v pondělí 21. 10. v 18h. Přípravu mají na starosti M. Mikysková, J. Skalická a L. Stejskalová.

e) Památka zesnulých

Bohoslužby budou 1. 11. v Lukavici 16:30 a v Letohradě 18:00. V sobotu 2. 11. budou bohoslužby v Mistrovicích v 16:30 a v Letohradě v 18:00.

Na Kunčicích proběhne po bohoslužbě ve středu 6. 11. lampionový průvod.

f) Červená středa 27.11.

M. Mikysková osloví L. Majvalda skrz nasvícení kostela na Kunčicích.

g) Ve farnosti proběhne v sobotu 30.11. ve 14 h. v kostele na Orlici jáhenské svěcení Martina Suchomela.

h) Bohoslužba smíření je naplánována na 15. 12. Čas bude upřesněn.

i) Okénko

Od 1.1. 2025 nemáme pokračovatele, který by se staral o vydávání farního časopisu. Prozatím PR uvažuje o vydávání čtvrtletníku a hledá někoho, kdo by byl ochotný dávat došlé texty dohromady.

3. Nové zpěvníky

Muzikanti měli další schůzku a pracují na aktualizaci písní pro nové výtisky. Zvažuje se doplnění písní z Lukavice a případný tisk zpěvníků i pro tamní kostel a kostel v Šedivci.

4. Půjčování farního inventáře

PR se shodla na nutnosti jasného nastavení pravidel pro půjčování inventáře, včetně jednorázového poplatku. J. Jurenka vyzve Ekonomickou radu k vyjádření.

5. Příprava Zpívání u jeslí

I letos proběhne Zpívání u jeslí na Vánoce. První zkouška dětí bude v sobotu 16. 11., čas bude ještě upřesněn.

6. Cesta do Indie

K. Dvořák odjíždí na cestu do Indie navštívit děti podpořené v rámci projektu Adopce na dálku. Odjíždí 12. 11. a vrací se 29. 11. Program bohoslužeb po dobu jeho nepřítomnosti je zajištěn.

7. Razítko

E. Novotný zařídil převedení farního razítka do elektronické podoby tak, aby bylo použitelné pro potřeby farnosti na dokumentech, plakátech, webu apod.

8. Farní garderoba

PR navrhuje provést prohlídku aktuálních oděvů pro kněze a ministranty, zkontrolovat jejich stav a případně vytvořit seznam, které je třeba doplnit. P. Hoffmann projedná se Z. Hoffmannovou a domluví se s K. Dvořákem na postupu.

Příští PR se koná 7.11. v 19 h. na faře.

Zapsal Jiří Jurenka

JEDNÁNÍ PASTORAČNÍ RADY

7. listopadu

Omluveni J. Marek, L. Majvald

1. Návštěva V. Vacka na PR

V. Vacek přinesl podněty týkající se farního majetku, například toalety u kostela na Kunčicích, okenice a schodiště v jižní věži orlického kostela, údržba oken na faře, expozice baroka v Kyšperku na zámku a další. Některé již byly tématem PR, některými se můžeme zabývat. Děkujeme za připomínky.

2. Památkáři na faře

Na začátku listopadu navštívili faru a domy v okolí úředníci památkového ústavu kvůli aktualizaci jejich záznamů. Prošli si stav nemovitosti a byla jim předána dokumentace stávajícího stavu. Úředníci byli spokojeni se stavem fary i se stavem stodoly sloužící pro skladování věcí.

3. Spuštění nového webu

Spuštění nového farního webu proběhne po novém roce. J. Čanda připravuje stránky do provozu, jejich správě se poté bude věnovat M. Honzátko. Děkujeme.

4. Nový PP 2025

Pastorační rada se seznámila s Pastoračním plánem na rok 2025 a souhlasí s jeho podobou. Nový Pastorační plán je vyvěšen na farním webu.

5. Svěcení Martina Suchomela

Obřad je připraven na 14h v kostele na Orlici. Po obřadu budeme pokračovat drobným agapé u kostela a poté bude následovat oslava v Hostinci u Novotných v Mistrovicích.

6. Ekumenická bohoslužba

Po bohoslužbě 16.11. pozveme zúčastněné na drobné občerstvení na faru, které zajistí J. Skalická a L. Stejskalová.

7. Info k anketě o sčítání

Stejně jako v celé republice i v naší farnosti proběhlo sčítání účastníků nedělních bohoslužeb. Na Orlici bohoslužba tento týden nebyla, počty jsou tedy následující: Kunčice 224, Letohrad 82 a Lukavice 74.

8. Pastorační plán

a) Akce pohled pro misie a misijní jarmark proběhnou standardním způsobem. Schůzka na vyrábění svíček proběhla a jsou připraveny i pohledy.

b) Přednášky ve školách o Adventu a Vánocích proběhnou, pokud školy budou mít zájem. J. Skalická byla zatím oslovena ze školy v Nekoři.

c) Roráty budou probíhat v adventní čtvrtky v 6:15 ve farním kostele.

d) Na 1. neděli adventní proběhne žehnání adventních věnců

e) 4.12. uspořádáme v době střeďeční bohoslužby večer zamyšlení pro děti a rodiče, který vyústí v možnost svátosti smíření.

f) „Návštěva sv. Mikuláše“ bude v koste-

le na Orlici 8. 12. Přípravu 150 balíčků má na starosti J. Skalická. A. osloví mládež, zda by se někdo zhostil mikulášské role.

g) 9.12. bude Filmový klub na faře.

h) Pozvání na adventní duchovní obnovu, která proběhne 14. 12., přijal Libor Všetula. Obnova bude v letohradské hasičárně.

i) Bohoslužba smíření proběhne 8. 12. v 15 h. ve farním kostele v Letohradě.

j) Vánoční bohoslužby a vystoupení: 24. 12. „Lucerničková“ na Orlici v 16 h.

25. 12. Letohrad, Orlice – Česká mše vánoční J. J. Ryby

26. 12. Lukavice, Orlice a Zpívání u jeslí

27. 12. Koncert Corale v 16:30 h.

28. 12. Letohrad

29. 12. Lukavice, Orlice

31. 12. Kunčice v 16 h.

1. 1. Letohrad, Orlice

k) Tříkrálový průvod v novém roce nebude. Hlavní organizátor skončil spolupráci se spolkem Honorata.

9. Adopce na dálku

Jedno z dětí podporovaných naší farností ukončí v následujícím roce studium. PR se vyslovila pro podporu dalšího dítěte náhradou za vystudované. Počet podporovaných dětí tedy zůstává na deseti. Děkujeme L. Stejskalové a mládeži za přípravu dopisů pro indické děti.

10. Byt faráře

Znovu se zahájí práce na přípravě úprav bytu faráře. Projekt celkového řešení fary je dlouhodobým procesem a je třeba vyřešit aktuální potřebu oddělení soukromého bydlení faráře od ostatního provozu fary.

Příští PR se koná 12. 12. v 19 h. na faře.
zapsal Jiří Jurenka

JEDNÁNÍ PASTORAČNÍ RADY

12. prosince

Omluveni: J. Marek, J. Skalická, M. Doleček, A. Poláčková

1. Zahradní dům

Děkujeme všem, kteří se podíleli na podzimních udržovacích pracích. Je třeba zkontrolovat technický stav zdíva v severní části zahradního domu. Údržbu výplní otvorů plánujeme na jaře.

2. Spuštění nového webu

Plánované spuštění webu začátkem nového roku zatím probíhá podle plánu.

3. Zpěvníky

Dále probíhají práce na přípravě nových zpěvníků. Byl aktualizován seznam písní a připravuje se sazba.

4. Farní inventář

O farní inventář se bude starat Š. Čanda. Veřejně se půjčování propagovat nebude.

5. Svítidla zasedací místnost

J. Čanda probere elektroinstalaci s L. Majvaldem a objedná předjednaná svítidla.

6. Adventní obnova

Organizaci duchovní obnovy 14.12. v hasičárně má na starosti J. Marek.

7. Pastorační plán

ZPRÁVY Z CHARITY

SPOLEČNĚ ZA ÚSMĚV PRO RODINNÉ CENTRUM MOZAIKA

Letošního ročníku dobročinné akce, kterou pořádá obchodní družstvo Konzum, se účastní Oblastní charita Ústí nad Orlicí s projektem na pořízení zahradního nábytku do Rodinného centra Mozaika v Letohradě.

Přispět je možné od 1. listopadu do 31. prosince na každé prodejně Konzum nacením dárcovského kuponu v hodnotě 30 Kč u pokladny. Náš letošní projekt najdete pod číslem 14.

DOPROVÁZET NĚKOGO NA DRUHÝ BŘEH NENÍ SNADNÉ

Letošní Vzpomínkové setkání pozůstalých uspořádal Domácí hospic Alfa-Omega 6. listopadu 2024 v kostele Nanebevzetí P.Marie v Ústí nad Orlicí. Bohatého programu se účastnily jak pozůstalé rodiny, tak lidé z veřejnosti.

Evangelický farář a hospicový duchovní Jakub Keller promlouval na evangelium MK 4, 35-39 o utišení bouře: „Ježíš v lodi klidně spí, a ti, kdo ho doprovázejí, zažívají velký strach. Není lehké vydat se s někým na druhý břeh. Takový člověk si sáhne na dno. Může mnoho objevit. Vyžaduje velkou odvahu vložit svůj život do otázky. Prožít bezmoc, že jsme na něco sami, je velká síla. Pak přichází pokoj. Ten, který je plný pokoje, může utiшит naše strachy a všechny hořkosti.“

Pomyslným vrcholem oficiální části bylo

a) Otevření kostelů na Štědrý den je připraveno na Orlici (Čandovi) a v Letohradě (P. Hoffmann).

b) Zpívání u jeslí 26. 12. je připraveno. Občerstvení na generálku a dárky pro děti zajistí L. Stejskalová.

c) 27. 12. proběhne v letohradském kostele koncert sboru Corale. M. Mikysková zařídí květinu a poděkování.

c) Přípravy na Tříkrálovou sbírku, která proběhne 3. – 5. 1., jsou v plném proudu. Organizačně Charita a K. Peškarová.

d) Ekumenická bohoslužba je naplánována na neděli 19. 1. v 18h v evangelickém kostele v Letohradě. Kázání připraví M. Suchomel.

8. Kaple na Kopečku

Od 1. 1. přechází Kaple sv. Jana Nepomuckého do majetku města Letohrad. Děkujeme všem, kteří se v průběhu let podíleli na správě kaple.

9. Promítání - Indie

Na jaro plánujeme promítání z cesty K. Dvořáka do Indie v rámci programu Adopce na dálku. Termín je stanoven na 16. 3. odpoledne a akce proběhne v Orlovně na Orlici.

Příští PR se koná 9. 1. v 18h. na faře. Příprava PR se koná 2. 1. v 19 h.

zapsal Jiří Jurenka

čtení 120 jmen pacientů, které Domácí hospic Alfa-Omega tento rok doprovodil ke konci života. Poté mohli přítomní zapálit svíčku za toho, s kým se v nedávné době museli rozloučit.

„Setkání má vždy velký význam i pro nás, pracovníky hospice. Za každým jménem vidíme konkrétního člověka.“ sdělila sociální pracovníce Lucie Pacáková a poděkovala přítomným. „Je pro nás vždy velmi silné sledovat, s jakou láskou jste pečovali o svého blízkého. Bez vás by náš mobilní hospic nemohl fungovat, protože vaše péče stojí první v řadě. Máte obdiv celého našeho týmu.“

V teple orlickoústecké fary pokračovali účastníci setkání při kávě, čaji a drobném občerstvení v mnoha srdečných rozhovorech s hospicovými sestrami, mezi sebou vzájemně, či s přítomnými duchovními.

DÍKY DÁRCŮM MÁME DESET NOVÝCH INJEKČNÍCH DÁVKOVAČŮ

Když jsme začátkem roku zjistili, že potřebujeme pro Domácí hospic Alfa-Omega pořídit nové dávkovače léků, protože ty původní již dosluhují, pochybovali jsme, zda se to vůbec podaří. Jeden totiž stojí 39.000 Kč. Podařilo se to už v říjnu.

Na zakoupení nových přístrojů přispěly firmy Dibaq, a. s., ECOS, s.r.o., a SCHOTT CR, s.r.o.. ZUŠ Jaroslava Kociana Ústí nad Orlicí v náš prospěch zorganizovala sérii benefičních koncertů. Pomohl také projekt na portále Darujme.cz. Na Burze filantropie podpořily náš projekt na zakoupení dávkovačů tyto subjekty: Pardubický kraj, město Ústí nad Orlicí, město Česká Třebová, město Žamberk, obchodní družstvo Konzum, firmy IVECO Bus, OEZ, Šmidl Provozní Holding s.r.o. a Solea CZ.

Děkujeme všem dárčům a také pracovnícům Domácího hospice Alfa-Omega, které věnovaly své úsilí prezentaci na Burze filantropie a benefičním koncertu či kontaktům s dárči.

Pořízené dávkovače přinášejí větší komfort do péče o těžce nemocné pacienty. Medikace, která se soustředí do jednoho přístroje, jim přináší výraznou úlevu, a zároveň jsou ušetřeni vícenásobného podávání léků.

CHARITA PRACUJE S LIDMI BEZ PŘÍSTŘEŠÍ

Pracovnice služeb pro lidi bez přístřeší slychávají hodně odlišné názory na svou práci - od názoru: „Proč se o ně staráte? Můžou si za to sami!“ až po „To je dobře, že tady pro ně jste.“ „Nejsou to pro nás bezdomovci, ale konkrétní lidé se svou historií, se svými bolestmi, těžkostmi a neúspěchy,“ popisují pracovníce služeb svůj přístup ke klientům. „Každý zde vedle hygieny a ošacení najde i vstřícné jednání. Tím získává zpět svou ztracenou důstojnost,“ doplňují. Máme pro vás jeden veselý a jeden smutný příběh

z obou našich zařízení.

Tak jsem tady. Můžu se u vás umýt?

Tuto větu slyší pracovnice Sociální sprchy a řeholní sestry Společnosti sester Ježíšových Pavla a Ludmila každé pondělí a čtvrtek. Od zahájení provozu tohoto zařízení v budově Oblastní charity v Ústí nad Orlicí uplynulo v červnu 2024 deset let. Tato možnost hygieny má již své pevné místo v nabídce služeb pro osoby bez přístřeší. „Klienti díky tomu, že jsou čisti, můžou lépe fungovat ve společnosti. Nemusí se stydět jít k lékaři nebo na úřady,“ uvádí vedoucí zařízení sr. Pavla Rychnovská. Za deset let ji využilo 126 lidí, kteří ji navštívili celkem 1400krát. Zhruba polovina klientů je z Ústí nad Orlicí a nejbližšího okolí, druhá polovina z celé republiky. Do zařízení mohou klienti přijít sami, může je sem nasměřovat policie nebo úřady. Většina klientů se umyje, chvíli si odpočine a jde zase dál. V sociální sprše však zažili různé situace. „Jednou k nám policie přivezla pána v županu, že pro něj rychle potřebují šatstvo, aby ho mohli odvézt k soudu. Vzpomínám také na jednu starší paní, které už se to hodně pletlo. Její stav se postupně zhoršoval. Jednou si u nás sedla oblečená do sprchy, a nevěděla, proč přišla. Když ji odvezla záchranka na psychiatrii, ulevilo se jí,“ popisuje sestra Pavla.

A v Sociální sprše v Ústí se stal i zážrak. Nevěříte? To bylo tak: Jednou v zimě přijel v dešti na kole pán, který nejdřív kontaktoval zdravotní sestřičky, protože nevěděl, kde sprcha je. „Sestřičky ho nasměřovaly dolů do přízemí. Pán se tam umyl, učešal a oholil. Pak shodou okolností znovu omylem zaklepal na dveře Domácí zdravotní péče. Stejná sestřička se ho znovu ptala, co by potřeboval. Nepoznala ho, jak se po hygieně a v čistém oblečení změnil. Od té doby jsme mu říkali Pan Zážrak,“ uzavřela sestra Pavla.

Děkujeme panu prof. Tomáši Petráčkovi za přednášku o „Istanbulské úmluvě, evangeliu, gendru a kořenech některých problémů současné církve.“

Pan Prof. Petráček napsal:

„V dosti zbědovaném stavu jsem po celodenní výuce dálkařů dorazil v sobotu do Letohradu, kde mě čekal plný sál natěšeného publika, spousta známých tváří, a ocenil jsem, že přišli i lidé, kteří rozhodně nesdílí mé názory, a dokonce vydrželi buď celou přednášku, nebo odešli až v průběhu debaty, možná na Stardance. Výkon byl nemoci a únavou ovlivněn, ale jsem rád, že jsem to nevzdal.“

A ještě více na mě zapůsobila nedělní eucharistie na Orlicí, zcela narvaný kostel, krásná liturgie, radostná atmosféra, spousta mladých rodin a dětí, v liturgické službě naopak velmi aktivní příslušníci starší generace, ženy podávaly eucharistii, je vidět, že dědictví Václava Vacka tady stále žije velmi intenzivně. Když jsem časem zastupoval Zibiho v Lanškrouně, byl jsem mile překvapen, jak super to tam je, jak to žije a dýchá, v Letohradu

Rozloučení s člověkem bez domova

Sestry zemřelého klienta přišly do Nizkoprahového denního centra v Lanškrouně říci o smrti svého bratra. „Nebylo mu ještě ani padesát. Již spoustu let žil na ulici, neměl lehký život. Obě mu chtěly udělat důstojný pohřeb, a přály si, abychom se rozloučení zúčastnily,“ vypravuje vedoucí zařízení Martina Šedová.

Sestry přišly za celou rodinu vyjádřit poděkování za podporu, kterou bratrovi pracovnice služby poskytovaly. Často od něj slýchávaly, že mu návštěvy v Nizkoprahovém denním centru pomohly udržet si důstojnost. Celá rodina se mu snažila v jeho situaci pomoci, ale nešlo to. Zemřel náhle a tragicky, ve chvíli, kdy se mu začínalo dařit o něco lépe.

„Pohřbu se účastnilo mnoho lidí, spousta z nich plakala,“ popisuje Martina. „Na plátno se promítaly jeho fotografie z doby, kdy ještě nebyl zdevastován životem na ulici. Blondák a pěkný chlap, měl přítelkyni. Rodina mu do rakve pořídila nové oblečení. Vybírali ho tak, aby se mu líbilo. Vzpomínáme na něj jako na férového chlapa, který se nebál bojovat za slabší, pomáhal ostatním. Sobě ale bohužel pomoci nedokázal,“ uzavřela vedoucí NDC Lanškroun.

Sociální sprcha Ústí nad Orlicí, ul. 17. listopadu 69, tel. 731 402 314

Nizkoprahové denní centrum Lanškroun, Havlíčkova 1129, tel. 731 639 672

Srdečně zveme na divadelní představení Teátru Pavla Šmída“

30. ledna v 17 h. v sokolovně v Lukavici

Domnívá-li se kdo, že je zbožný, a přitom nedrží na uzdě svůj jazyk, klame tím sám sebe a jeho zbožnost je marná.

Jak 1:26

SLAVNOST ZJEVENÍ PÁNĚ (Tři králové)

Na začátku ledna proběhne jubilejní 25. Tříkrálová sbírka pořádaná Charitou ČR. Její výtěžek je určen především na podporu charitních projektů v našem regionu. Oblastní charita Ústí nad Orlicí poskytuje více než desítku služeb, kterou využívají mladí i staří - lidé čelící nemocem a zdravotním potížím, chudobě či samotě. Základní jistotou každého člověka je stabilní rodina. Patřit do rodiny, která mě přijímá, je jedna z největších životních hodnot. V životě člověka může rodina fungovat jako záchranná síť, jako stanice, ve které se může člověk občerstvit na těle i na duchu. Oblastní charita podporuje rodinu řadou svých služeb.

Termín koledování v Královéhradecké diecézi je stanoven na 1. - 14. ledna 2025.

„Pomoc druhým je jedním z největších projevů lidskosti.“ – Albert Schweitzer

Bůh vyslal své světlo, svou hvězdu - a lidé světlo přijali a vydali se na cestu. Nepomohlo by nám tedy, kdybychom jen okouzleně zírali u jesliček na Jezulátko, a přitom zůstali na místě, kde jsme, nebo jen sestoupili do minulosti svého dětství. Náš život je před námi bez ohledu na to, co máme napsáno v občanském průkaze. Křesťanství je náboženství budoucnosti. **Křesťan je člověk, který teprve jde k plnému životu.** Nemusíme už chodit v temnotách, ve strachu, v nejistotách. Nemusíme se bát zlého. Můžeme žít a důvěřovat v Boží lásku a nést ji dál.

Kěž se tedy v letošním roce dokážeme ve všech životních situacích, na všech rozcestích našeho života orientovat podle nám poslané hvězdy.

Markéta Drmotová, www.uo.charita.cz

Hudba

Hudba je velmi vzácná a kouzelná věc. Je plná rozporů a otazníků. Nedá se vlastnit. Je dobré znát její pravidla, ale zároveň je musíte umět upozadit. V rytmu musíte stále držet napětí a život - tak trochu šlapete na brzdu a plyn zároveň. Hudba je o nápadu, balanci, vkusu. Když ji děláte, chcete se v ní obtisknout, ale zároveň musíte umět pracovat se svým egem, aby nepřehlušilo hudbu samotnou. Je to o sebeovládání. Je to čistá esence a fúze vašich vědomostí, zkušeností, technických možností, zážitků, povah, charakterů. Představu o pěkné hudbě mám, ale nejtěžší je ji zhmotnit, zrealizovat; když se to povede, je to radost a naplnění.

Robert Balzar;

jazzový hudebník a skladatel

tady Duch svatý proudí přímo hmatatelně.

Ergo: jen z mé velmi částečné zkušenosti jsou místa, minimálně tři a velmi blízko u sebe (Lanškroun, Letohrad, Mistovice), kde každou neděli můžete slavit a žít víru naplno a současně.

Poděkování

Děkuji všem řidičům, kteří každou sobotu jsou ochotni přivést a odvést varhaníka na bohoslužbu do Letohradu. Děkuji i zpěvákům, kteří se při každé bohoslužbě zapojují do zpívání žalmů a dalších zpěvů. Děkuji za pravidelný úklid na celém kůru. Všem Vám patří veliký dík. Do dalších dnů Vám přeji vše dobré.

Karel Halbrštát, varhaník

Poděkování za Okénko

Děkujeme Václavovi Vackovi, Ivě Markové, Janě Kalouskové a všem dalším, kdo máte na mnohaletém vydávání farního časopisu Okénko svůj podíl. Věnovali jste spoustu času a energie k tomu, abyste nás svým slovem obohatili. Vážíme si toho, děkujeme vám a přejeme hodně zdraví, síly a radosti do vašich dnů.

Pastorační rada

ANEŽČINY DOBROTY

Včera byla šestou hodinu angličtina. Nový slovíčka lezou do hlavy dětem s vývojovou dysfázií těžce, ale v kombinaci s vyčerpáním, přehlcením podnětama a dalším trápením mohou být poslední kapkou ke spuštění převeliký úzkosti. Pát'ovy.

„Zkuste si to prosím dodělat sami, my si s Pát'ou půjdeme na chvíli sednout někam do klidu, jo?“

Střih.

Dnešní hodina angličtiny.

Patrik byl odpočínutej, hýřil tím svým skvělým páťovským vtípem a já jsem byla ráda.

„Včera jste si ta slovíčka dodělali, vidíte? Budeme s nimi dál pracovat, jen minutku vydržte, dopíšu je rychle Pát'ovi do sešitu.“

Potutelný úsměvy a pohledy všech.

„Jenže on už je tam má napsaný. Jak jste včera odešli, tak jsme mu to tam dohromady dodělali.“

A pak ještě vyšlo najevo, že mu ke slovíčkům připojili vzkaz „Jsi náš nejlepší kamarád“ a všichni se mu tam podepsali.

Slzička se mi vloudila, no.

/AN

O NĚČEM JINÉM

Ráda se dívám na televizní pořad Letecké katastrofy. Ne pro tu bolest a spoušť, kterou havarované letadlo způsobí. Fascinuje mne to, co následuje. Mravenčí práce expertů, kteří se z ohořelých, pokroucených pozůstatků snaží odhalit příčinu katastrofy. Nevzdávají to. Jsou urputní. Znovu a znovu přehodnocují své úvahy, vymýšlejí další zkoušky, aby své premisy potvrdili nebo vyvrátili. Příčinu vždycky najdou. Hned potom následují opatření, nařízení, doporučení výrobcům, mechanikům, leteckým společnostem a posádkám, aby se podobné pochybení a následující katastrofa nemohly opakovat.

S každým posunem času se však mění – vždycky s úmyslem k lepšímu – i výsledek lidské činnosti. A všechno nové, co vymyslíme, přináší zase neodhalené cestičky k nedokonalostem. Sami sobě vytváříme nekonečný kolotoč, v němž je potřeba znovu a znovu opravovat to, co jsme už pokládali za dokonalé.

Ani ta nejpromyšlenější, nejpropočtenější a nejdokonalější činnost nikdy nemůže dopředu postihnout okolnosti, za nichž k chybě dojde. To platí o všech činnostech, i o řízení společnosti.

Jsem jen lidé a říká se, že chybovat je lidské. Neměla by to být prvoplánová omluva. Přejeme si dokonalý svět. Přejeme si dokonalé partnery. Báječné, úspěšné, milující a vděčné děti.

Přejeme si ty nejlepší spolupracovníky, ochotné a laskavé lékaře, osvícené osoby vládnoucí městu i zemi.

Všichni bychom si přáli, aby ti, co rozhodují, co mají v rukou největší podíl na řízení společnosti, byli ti nejlepší, nechybující,

příkladní. Přejeme si, aby v čele stáli lidé bez bázně a hany, bez vad, čestní, spravedliví, poctiví do poslední kapky krve.

A volíme si je ze svého středu.

A jací jsme my sami? Jsme jako zaměstnanci, rodiče, sousedi, občané bez vad, čestní, spravedliví, poctiví do poslední kapky krve?

Pár příkladů: pražské maminky pokládaly za diskriminační, že nemohou do kavárny s malými dětmi. Několik podnikatelů takové kavárny otevřelo. Vděk maminek? Nechaly tam své děti řídit tak, že je majitel písemně žádá, aby tam s nevychovanými dětmi už nepřicházely.

Maminky žádají, aby se paní učitelka k jejich mláďeti chovala co nejlaskavěji. Chtěla bych vidět, co by samy udělaly, když se dvacítká mrňat rozhodne vyvádět. Budou jednotlivce laskavě objímat, nebo na tu hordu houknou? Co si myslet o rodinách, o okolí pubertáků, kteří jedou do Vídně, aby se tam projeli na střeše vídeňského metra a přivodili si smrtelná zranění.

Co si myslet o společnosti, již odborníci varují před kouřením, alkoholem, přejídáním, vysvětlují dobrodiní pohybu, preventivních prohlídek, vakcinace a která toho nedbá?

Co si myslet o velmi, velmi vzdělané společnosti, v níž má většina nejméně jedenáct let školního vzdělávání, v níž není negramotných, víc než polovina vládne moderními komunikačními prostředky, a přece se najde velká skupina, která nepřemýšlí, neporovnává, uvěří laciným slibům a měří svět podle toho, kolik stojí pivo a jak plná je nákupní taška.

Co si myslet o těch, kteří, ač se stejným vzděláním, někdy i vyšším, se stejnými možnostmi hledat a přemýšlet, posílají peníze na účty

pochybných křiklounů, kteří mají jediný zájem. Poštávat, vyvolávat nenávist a závist a profitovat z těch poslaných peněz.

Naše země, proslulá tím, že si zachovává zdravý rozum i sarkastickým vtípkováním, má najednou v ulicích skupiny ovládané vztekem a nenávistí. Vykřikují cosi o nesvobodě, o totalitě.

Mýlí se. Za totality už by na té ulici dávno nekřičeli.

Nespokojenost s uspořádáním obce je docela v pořádku. Spokojit se, znamená zůstat stát. Stagnovat. Takové obci hrozí zánik. Jenže i k nespokojenosti musí být pádný důvod a stejně tak musí existovat promyšlené koncepce, co a jak udělat jinak, lépe, kam směřovat.

V demokratických uspořádáních to nejde jinak než debatou, v níž všichni poctivě naslouchají a pak váží všechna pro a proti, až dojdou ke kompromisu. Chce to velkou snahu porozumět si a velkou trpělivost.

Tomáš G. Masaryk říkal: „Demokracie je diskuse.“

Autoritářský režim je jednoduchý. Místní vládce – toho času pán tvorstva – nařídí a je vymalováno. Nezbyvá než ta nařízení nějak přežít. Plácali jsme se v takových poměrech s nepatrnou přestávkou od roku 1940 do roku 1989. To už možná mohlo naše společenské geny – pokud existují – dědičně poškodit.

Tehdy bylo zbytečné se o něco snažit, věřchuška stejně nakonec nějak rozhodla, - pro mnohé – pak bylo jistotou být potichu a hledět si svých králíků a brambor na zahrádce, to byla jistota. Nevychývat. Neupozorňovat na sebe. Nějak bylo, nějak bude.

A teď máme skoro na denním pořádku nějaká rozhodnutí. V práci akceptovat to nové,

škola je jiná, naše okolí se mění, změna v dopravě, na úřadech, denně vidíme všechny hrůzy, co se dějí ve světě ... Volby, válka, přistěhovalci, svět je plný nejistot.

Radě z nás vyhovuje věřit, že přijde osobnost, která všechno zařídí a bude pohoda a klid. Ochotně proto věří těm, kteří podobnými sliby přímo hýří. Sice neřeknou přesně, jak tu pohodu udělají, stačí, když poukazují na nepohodu současnou – a to se líbí, protože my brblalové rádi vidíme označeného viníka – hned jsme ochotni uvěřit a neověřeným slibům dát svůj hlas.

Tihle svědci pořád odvádějí pozornost jinam. Strašili zmrznutím při problémech s plynem, strašili infekcemi i vakcínami, proudem emigrantů jiného životního stylu. Drahotou straší pořád, teď už dokonce hovoří o hospodářské katastrofě. Teď, v době vánočního pečení se hodí poukazovat na to, jak drahé je za této neschopné vlády máslo. Kolik našťvaných kuchařek bude souhlasit! O tom, kdo mlékárny vlastní a možná by mohl cenu snížit, se mnoho mluvit nebude.

Jenže mnohem naléhavějším problémem je právě teď např. neexistence zbrojního průmyslu, malá výkonnost farmaceutického průmyslu, nejsme úplně soběstační v potravinách, málokomu se chce nastoupit k policii, být lékařem v okrajové oblasti nikoho neláká. Budou mladí muži přemýšlet o tom, zda dobrovolně absolvovat vojenský výcvik? A to neaktuálnější, víme, jak se chovat v ohrožení? To jsou důležité problémy k řešení.

To, že jsme brblaví, píšu opakovaně. A do toho nás skupina politiků, která si velice přeje návrat k moci, roky a měsíce válčuje pokřikem, jak současná vláda všechno dělá špatně. Křičí tak, že mnohým vymyla z paměti chyby, pro které právě tahle skupina o moc přišla. Nikomu se nelíbí soudy vládní, hrubý, při lži přistižený chlap, řadě lidí však představa, že bude v čele země, nevádí.

Opravdu bychom raději viděli tvora slušného, příkladného. Zůstává v nás možná ježíškovská pohádka o hodných dětech, které dostanou, co si přejí. Všichni si myslíme, že jsme hodné děti a pořád podvědomě na ty dárky čekáme. Už jsme dospěli a jsme tu od toho, abychom tajná přání sobě i druhým pracovitěma rukama pořizovali.

Nadělí nám toho slušného tvora Ježíšek? Asi ne. Musíme sami vážit, hledat a vybrat. A když se spletete, následky neseme zase jenom my. Musíme každý sám hodně odpovědně a dlouze vybírat a přemýšlet. Abychom později neměli tu žalostnou práci jako letečtí experti, abychom v troskách ohořelé a poničené společnosti nemuseli hledat, kde se stala chyba a začínat znovu od začátku.

Asi by se mé prosincové povídání mělo víc podobat koledě. Ale nakonec, vždyť o Ježíškovi, přáních i dárkách píšu. Tak hezké Vánoce i s časem na přemýšlení a na užitečné debaty.

EN

Pokud dobrý hospodář něco bourá, pak proto, aby mohl vystavět něco lepšího.

Vzteklina

Stalo se to v pátek, to je v Alžírsku volno, stejně jako ve většině islámských zemí. Těšil jsem se jako malé dítě, že vyrazím do pouště, protože začínalo jaro a to je na Sahaře překrásné období. Příroda se i v této nehostinné krajině hlásí o slovo a všude pučí život.

Po zimních deštích se v některých oblastech objevují malé květiny a trávy, které rychle vykvétají a tvoří barevné koberece na jinak vyprahlé půdě. Jaro na Sahaře je velmi krátké, ale během něj se poušť zcela promění a ukáže svou skrytou krásu. A to jsem si rozhodně nechtěl nechat utít.

Měl jsem téměř sbaleno, když se ozvalo mocné bušení na dveře. Bohužel na moje. „Ach ne,“ zaúpěl jsem.

Za dveřmi stál fellah (arabský sedlák) na první pohled dle turbanu, obuvi a terénní Toyoty dosti majetný.

„Mám nemocnou krávu, Holandskou krávu, už týden nežere! vyhrkl zhrouceně.

Někteří bohatí fellahové si za drahé peníze ze snobských důvodů kupovali vyšlechtěná zahraniční mléčná plemena dojníc, ale nedokázali jim zajistit kvalitní krmivo, které evropské krávy šlechtičny k vysoké dojivosti potřebovaly. A tak místo třiceti litrů mléka denně s bídou nadojily sotva pět litrů. Hlavně, že souosedé slintali závidí.

Bylo mi jasné, že si dnes krásy jarní pouště neužiju. Asi po padesáti kilometrech jsme odbočili na kamenitou, někdy až balvanovitou cestu. Jízda byla náročná, jeli jsme krokem a trpělo nejen auto, takže jsem byl rád, že jsme konečně dorazili.

Místo, kam jsme přijeli, bylo malou oázou vklíněnou mezi strmé kopce. Dostatek vody zde zajišťoval bujnou zeleň a množství dobytka v ohradách. Fellah zastavil před svým sídlem, které bylo obehnáno vysokou zdí. Hned mě zavedl do kamenného chléva, kde už na mě čekal Arab s krávou uvázanou u kůlu. Už z dálky bylo patrné, jak je kráva zbídačená, především kvůli nedostatku kvalitního krmiva. Po krátkém vyšetření bylo jasné, že kráva potřebuje infuzi. Když jsem z brašny vytahoval potřebné roztoky, hadičky a jehly, z ničeho nic se pode mnou objevil pes.

Takový malý vořech. Chvilí na mne hleděl, pak krátce štěkl, kousl mne do nohy a rychle utekl.

„Divně,“ pomyslel jsem si. „Bože, vzteklina ne...“ napadlo mne a otrásl jsem se hrůzou. Vzteklna byla tehdy v Alžírsku hojně rozšířená u volně žijících zvířat, psy nevyjímaje. A co hůř, každý rok na ni umřelo mnoho lidí. A nebyla to milosrdná smrt.

„Ten pes, co mne kousl, je váš?“ zeptal jsem se fellaha třesoucím se hlasem.

„Jasně, doktore, je to takový malý divočák, ale nemusíte mít strach, je zdravý jako řípa! Je to největší kamarád mých dětí a nikdy nevyběhl za plot! Nemáte se čeho bát!“ To mne uklidnilo. K oboustranné spokojenosti kráva po infuzi brzy dostala chut' k žrádlu a začala přežvykovat. Po tradičním pohoštění jsem absolvoval strastiplnou cestu domů a doufal, že už dlouho

tak daleko a do takové díry nepojedu. Doufal jsem marně. Po deseti dnech se u mě objevil fellahův souseď s tím, že má stejný problém s krávou. Ač nerad, musel jsem se zase hodiny kodrcat do oázy.

Jen tak mimochodem jsem se při vyšetření krávy zeptal fellaha, jak se jeho děti snášejí se sousedovým pejskem.

„Ani mi ho nepřipomínejte,“ odpověděl. „Pět dní po vašem odjezdu řádlil jako pomínutý, na každého zuřivě štěkal, kousal do kamenů a nemohl polykat. Všichni se ho báli, tak ho souseď zastřelil a zakopal.“

Zatmělo se mi před očima. Bylo mi jasné, že pes, který mne před deseti dny pokousal, měl pravděpodobně vzteklinu.

„Kde jsi ho zakopal? rozkřikl jsem se na majitele psa, u kterého jsem tenkrát léčil krávu. „Potřebuji jeho hlavu na vyšetření!!“

Arab mne zavedl na místo, kousek za usedlostí. Kde měl být hrob, byla jen rozhrabaná hlína a všude kolem krvavé fleky a chomáče srsti. Po psovi nic nezbylo. Bylo mi jasné, že tam hyeny nedávno měly hody.

Skočil jsem do auta a řítit se na kliniku do Constantine. Věděl jsem, že mi dochází čas. U této nelítostné virové nákazy se mohou první příznaky objevit už za týden a pak je na záchranu pozdě. Jakmile vzteklina propukne, končí vždy smrtí. Křečemi, paralýzou, udušením.

Když jsem lékaři vše vylíčil, okamžitě mi píchl do podbřišku lyofilizovanou vakcínu proti vzteklině a dal mi dalších třináct ampulí, abych v tom každý den pokračoval. „Vzývejte Alláha, aby už nebylo pozdě na vytvoření protilátek. Jste taky doktor, tak víte, jak to je,“ rozloučil se se mnou pochmurně.

Třetí den po první vakcíně mi začalo hučet v hlavě. Při pohledu na tekoucí vodu jsem dostával křeče do hrudníku. Další den příznaky neustoupily.

„Je to tady,“ znělo mi v myslí, „umřeš jako toulavý pes, udusíš se, je s tebou konec...“ Seděl jsem u kuchyňského stolu a hleděl oknem ven. Na obloze svítily hvězdy a já jsem byl v té temnotě a hrůze úplně sám. Vzal jsem papír a pero a napsal své ženě, která byla tehdy s dětmi doma na Vsetíně, dopis na rozloučenou. Pak jsem se svalil do postele a konečně usnul.

Ráno mne zase probudilo bouchání na dveře. „Jestli je to zase ten fellah, tak ho zahluším,“ mumlal jsem si a potácel se ke dveřím.

„Ahoj, kamaráde, jedeme kolem a stavili jsme se na kafe!“ Za dveřmi stál můj krajan, architekt, který se cestou zastavil, když si přivázel manželku z letiště. Smích mu z tváře okamžitě zmizel, když viděl můj zbědovaný zjev. Oba se mnou zůstali tři dny, paní mi vařila výživné polévky a příznaky vztekliny postupně mizely. Zřejmě šlo o reakci na vakcínu, která obsahovala živý virus vztekliny. Dnes už se dávno nepoužívá.

Moje žena hned po přečtení toho hrozného dopisu skočila na první letadlo a za pár dní už jsem ji držel v náručí. Společně jsme pak děkovali Pánu Bohu za druhou návštěvu osady, která mi zachránila život.

POSLEDNÍ OKÉNKO

Během roku jsme Vám s Ivou Markovou říkali, že letos skončíme s vydáváním Okénka.

Když jsem odcházel z fary, ve všem jsem ustoupil stranou a až na dvě činnosti jsem vše ostatní předal nástupcům. Pouze dál píšu pro širší veřejnost „Poznámky k biblickým textům nedělní liturgie“ a dodneška jsme s Ivou vydávali farní měsíčník Okénko. V důchodu se nenudím, mimo nedělních bohoslužeb v Mistrovicích mám dost práce mimo farnost. Už se nikomu nevnučuji, věnuji se těm, kteří o mé služby stojí.

Ted' s Ivou Markovou „žezlo“ farního zpravodaje pomyslně předáváme panu faráři Kájovi a Pastorační radě.

Co Vám nabízíme?

Jana Kalousková na sociálních sítích dobře spravuje svůj Facebook a před časem založila na Fb skupinu „Okénko“, kam dává důležité články. Můžete se do skupiny Okénko přihlásit ...

Užitečných textů je dost, sleduji několik časopisů a studuji dost knih. Vždy jsme s Ivou Markovou obtížně vybírali, co se na dvanáct stránek Okénka vejde. Myslím si, že v Okénku Jany budete mít průběžně víc závažných zpráv, než bylo v Okénku tištěném.

Václav Vacek

Poděkování za 33 let s Okénkem

Píšu teď docela důležitý článek v kontextu těch třiatřiceti let, ale jsem docela bezradná, co všechno do něj napsat. To množství možná zbytečných písmen, které následuje, bych shrnula do jednoho slova: DĚKUJI.

Kdysi dávno jsem uvažovala, jaké to asi bude, až se jednou budeme loučit se čtenáři Okénka. Byly doby, kdy jsem si přála, aby to bylo rychle a co nejdřív, protože to dál nevládnou – minimálně při narození každého našeho dítěte. Víc ale bylo těch chvil tvůrčí radosti a těšení na každé nové číslo. Každé číslo Okénka jsme vítali na svět skoro jako malé dítě. No, a když to loučení opravdu přišlo, nějaký čas mi trvalo, než jsem to vůbec pochopila a přijala, a než jsem si upřímně a bez výčitek řekla: „Ano, můžu to udělat. Je to v pořádku.“

Těch třiatřicet let hrozně rychle uteklo a při tomto loučení si dovolím malé ohlédnutí. Okénko bylo můj život. Tedy přirozeně jim procházely i naše děti. Jeden z prvních mých rozhovorů byl s Josefem Faltusem „Kamarádkem“ a dělala jsem ho v roce 1996, s malým Vítkem v kočárku. Druhorozený Vojta byl bohatým zdrojem námětů pro texty o dětech, a s malou Maruškou jsem často navštěvovala Františka Holečku, říkala mu „dědeček“. Setkávání při rozhovorech s místními lidmi, často starými, bylo to nejcennější, co mě potkalo. Jejich moudrost, klid, jejich důvěra a otevřenost mě sytily. Někteří mi řekli

ty nejdůvěrnější věci. Většina z nich se usmívala, a nevědomky odpovídala na mé vlastní hledání a nevyčtené otázky. Paní Ruprechtová, Faltusová, Blažková, Fendrychová, Sýkorová, Holubová, Krejsová, pan Matyáš, Šťovíček, Appl, Moravec, Skalický, Jehlička, Řeháková, Taclovi, Markovi z Verměřovic a mnoho dalších. Byla jich víc než stovka. Čtenáři tyto rozhovory rádi četli a mě to moc těšilo.

Trochu mě vždycky mrzelo, že jsem s těmi lidmi prožila v rozhovoru něco hlubokého, ale nedokážu dál ty vztahy udržovat, pravidelně je navštěvovat nebo jim telefonovat. Jen jsem vždy s lítostí pozorovala, jak postupně odcházeli ze života. Přes tuto svoji nedostatečnost nosím všechny ty lidi v sobě jako drahý kámen, obroušený životem do vysokého lesku. Děkuji.

Jako mladá maminka už jsem si nemohla sednout někam do klidu a dvě tři hodiny psát. Nosila jsem ale myšlenky a nápady v hlavě, a pak, po chvilkách, mezi plínkami, hraním a vařením, je hodila na papír. Hlavně rychle. Možná by si ty sloupečky „Ze života dětí“ zasloužily více pečlivosti, ale tak, jak vznikaly, to stačilo. Krátké články, ve kterých jsem si všímala, jak rostou a mudrují naše malé děti, našly nečekaně příznivou odezvu u čtenářů. „Tomu říkám křesťanský časopis!“ říkával mi nadšeně třeba Vlastík Novák, když si přečetl třeba o tom, jak naši malí kluci zalévali kytičky kropičkou, do které nejdřív načůrali. „To je přece ze života!“ dodával.

Dodnes mám schovaný dopis z roku 1992 s namalovanou kytičkou od Toníka Řeháka: „...Musel jsem se smát a moc se mi líbila povídka o té farní radě. Úplně přesně jsem se vžil do děje. Ale máš v ní jeden nedostatek. Nesouhlasí rozměry té nástěnky a počet kusů. Já vím, měly být už dávno hotovy. Ale naštěstí nic netrvá věčně a můžeš se přijít podívat k nám do dílny, vývěsky už jsou hotovy...“ Podepsal se jako věrný čtenář. Těm patří další poděkování. Bez čtenářů nemá žádný časopis smysl.

V průběhu času této autorské tvorby ubývalo a ubývalo. S nástupem do zaměstnání jsem totiž začala psát pro Charitu a také pro Paměť národa. Tyto články sice vycházely i v Okénku, ale už nebyly původní. Přišly ale dvě jiné původní autorky – paní Eva Novotná a Anežka Náhlíková. Každá z nich má skvělý, osobitý a objevný sloh. Pravidelně dodávaly Okénku své texty a hodně časopis obohatily. Děkuje.

Na první redakční radě v roce 1990 nás pár bylo: kromě iniciátora Václava Vacka ještě byli bratři Majvaldovi, Ludo Marcinčín, Zdeňka Tomková, která vymyslela a namalovala hlavičku časopisu s motivem „okénka“ letohradského kostela. Poděkování patří i jim, protože přišli s nadšením a podporou myšlenky na farní časopis. To nadšení bylo důležité, táhlo nás všechny. Když jsem pracovala v Aquile Letohrad, Ludo jako můj tehdejší šéf mi tehdy na začátku 90. let toleroval, že v práci přepisuji občas do Okénka nějaké texty do T602. Tuhle „dělničkou“ mravenčí práci ale brzy převzal kompletně na svá bedra Václav. Třiatřicet let jsme oba měli Okénko v hlavě a v srdci. Jakýkoli text, který jsme kde četli, jsme podvědomě zkoumali, zda by se hodil do našeho farního časopisu.

Celou tu dobu byla důležitým člověkem samozřejmě Jana Kalousková, která dělala korektury textů, konzultace, pomáhala s dostupností některých textů, posílala časopis mimo farnost a měla na starosti další věci. Jano, děkuju za všechno!

Mé největší poděkování patří Václavovi, který mě v roce 1990 jako jednadvacetiletou navínil dívkou přizval k tvorbě Okénka. Jeho tehdejší odvalu dodnes nechápu. Psaní mě sice bavilo, ale to bylo tak všechno. (Václav třeba několikrát s velkorysostí sobě vlastní bral na sebe a zahlazoval stížnosti některých čtenářů, co to ta Marková zas píše za nesmysly). Děkuju, Václave, za Tvou ohromnou pracovitost. Děkuju za Tvou pozornost. Děkuju, že jsi mi dal prostor k psaní, že jsi mi objevil krásu poezie, že jsme díky podobné estetice a vnitřnímu „ustrojení“ mohli tak dlouho dělat na společné věci. Byla to radost a užili jsme si to do sytosti. Moc Ti přeju, že si oddechneš, a v noci budeš moci spát, a ne tvořit Okénko.

Přeju naší farnosti, aby farní časopis v nějaké podobě pokračoval dál. Aby dál formoval místní lidi, informoval a přinášel inspiraci do našeho duchovního života.

Iva Marková

Milý Václave a milá Ivo,

děkuji Vám za úžasné dílo, které jste pro nás v *Okénku* tvořili.

Z okna bytu panelového domu i v pozdních nočních hodinách vidím obří televizní obrazovky, či snad domácí kina?, na kterých lze i přes značnou vzdálenost rozpoznat, co lidé sledují. Když dnes mluvíme o informačních *kanálech*, je to vyjádření přesné. Lidské duše plavou ve stokách špinavých informací a slov.

Okénko je vzácné síto, kterým jste z kádě informačního chaosu a společenského vlnobití lovili, vybírali a třídili podstatné pro čtenářovu formaci. A především jste poukazovali na pravdu Božího slova.

Okénko mi bylo vždy svěžím zastavením a orientačním kompasem. Václave, prozrazuje vytříbeného ducha a intelekt, stejně jako Vaše články a knihy.

Děkuji Vám, Ivě, Janě a všem, kteří Vám byli nápomocni.

Jedině to mě, stárnoucí a nemocnou ženu, utěšuje, že Bůh ve všech dobách a pokoleních povolává své duše, své lidi, kteří nejsou lampou poznání a svítí druhým na cestu.

S vděčností za Vaše nasazení

a vzácné přátelství *Jana Flídrová*

VELKÉ PODĚKOVÁNÍ

Po Ivě Markové, paní Novotné a dalších, děkuji i já.

V době, kdy pan farář Petr Ducháček ještě pobýval na faře, přišlo za ním dvacetileté děvče s kytíčkou - tím mě tehdy Iva, tehdy Adamcová, zaujala. Její talent se brzy projevil v psaní do *Okénka*. Vždy jsem říkal, že i venkov má své šlechtice ducha.

Iva umí naslouchat, umí se ptát a bohatství jejího srdce souzní s ušlechtilostí těch, s kterými vedla v *Okénku* rozhovory.

Iva zaznamenala bohatství Vašich blízkých a lidí našeho kraje tak, že neskončí jen ve vzpomínkách nejbližších.

Vzpomínáte, jak architekt David Vávra v televizních pořadech objevoval krásu architektury našich měst i místním domorodcům chodících okolo cenných staveb? Ty jsi, Ivo, svou citlivou a pozornou duší objevovala a zaznamenala vnitřní krásu řady lidí, pro mnohé nenápadných. Jsi jako lovcí perel, kteří vědí, že některé škeble - na pohled nijak výrazné - v sobě mají jedinečnou cennost.

Tak ti, Ivo, skládám hold a veliké poděkování.

Milá paní Evo Novotná, poněkud se před Vámi stydím, že my s *Okénkem* končíme, když Vy dál a dál píšete výtečné a moudré fejetony. Ale my ustupujeme do pozadí, abychom nezacláněli. Byl jsem velice potěšen, když jste do *Okénka* začala přispívat. Děkuji Vám, svými texty jste jeho úroveň pozvedala.

Nadále Vám budeme vděční, když pro nás letohradské budete své fejetony psát a my je budeme ukládat na Fb skupinu *Okénko*.

Dopis od paní Novotné

Zeptal se mne pan farář Václav Vacek, proč jsem začala psát pro *Okénko* do farnosti. První odpověď a dost poctivá zněla: Víte, že ani nevím?

A pak jsem začala vzpomínat.

Celý život, jak jen je to možné, se vracím do Letohradu. V mém jazyce pořád do Kyšperka.

Zdroj neaktuálnějších informací o zdejších životech, maminka, odešel před čtyřiceti lety. Zůstali přátelé a Letohradský zpravodaj. A pak jsem si všimla, a to neumím přesně určit, že za bezpečnostní mříží v kostele leží nenápadná tiskovina. Oč byla nenápadnější, o to zajímavější a překvapivý byl její obsah. Ve většině textu se *Okénko* do farnosti snažilo najít postoj k tomu, co denně žijeme, s čím se trápíme. Nehudralo, nebrblalo, upozorňovalo, přinášelo příklady ze života i texty uznávaných autorit, které se snažily a stále snaží o totéž. Hledat rozum místo emocí. To bylo přitažlivé.

A další příčina. Prozradím vám, pokud to nevíte, že knihovníci jsou zvláštní druh živočichů.

Patrně v duši se jim vyvinulo něco jako radar a narazí na sebe i kdyby nechtěli. Takhle nějak jsem to měla s Janou Kalouskovou. A když s Janou, tak brzy i s panem farářem Vackem. Seděli jsme na zahradě, probírali život, literaturu, politiku a já se pustila do nějaké vášnivé přednášky o tom, co by být mělo a co by být nemělo. A pan farář řekl památnou větu (Ještě že se mi ve vzpomínce vybavila!): „To byste měla napsat, my bychom to dali do *Okénka*.“

Poslechla jsem, sedla a napsala.

Takže suma summarum: viníkem toho, že od té doby, a to byl myslím rok 2016, do *Okénka*

Také Vám děkuji za Vaši novou knihu „Můj Kyšperk zvaný Letohrad“. Přibližujete nám život našich předků, kteří pro nás žili a formovali nás.

Žasnu nad Vaším velikým vnitřním bohatstvím, které jste si svou všímavostí a uměním ocenit jedinečné a nevšední, nashromáždila. O to se s námi dělíte a navíc nám ukazujete, jak si vytvořit poklad, který nestojí na penězích.

Potvrzujete, že slušnost je hodnotou, která vytváří kulturu jednání a společnosti. To je velmi důležité poselství v dryjáčnických manýrech dnešních „celebrit“.

Děkujeme Vám za jedinečné vyprávění o bohatství našeho městečka a obyvatel minulé generace. Na nich stojí naše bohatství ducha. Hlásíme se k jejich odkazu.

Bez Vaší paměti a smyslu pro občanské hodnoty bychom ale byli o mnoho chudší. Každý, kdo umí vyprávět o něčem cenném, nás pozvedá k lepšímu. Tak snadněji vzdorujeme těm, kteří na všechno jen nadávají.

K Vaším nedávným narozeninám Vám přeje vše dobré. Vaše duševní svěžest, úroveň a přesah z dětství po budoucnost je obdivuhodná.

Děkujeme Vám všem ostatním, kteří jste do

pravidelně píšou, je pan farář Václav Vacek.

On je vůbec viníkem ledačeho, čím farnost žije. Nejviditelnější je oprava všech kostelů a kaplí, co jich tu máme. Nejen *Okénko*, také řada významných knih vyšla z jeho rukou. To, co na první pohled vidět není, co je však nejpodstatnější, je jeho vztah k lidem. Věřícím i těm druhým.

Má lidi rád, cítí s nimi, vnímá potřeby každého, s kým se setká. Děti, snoubenci, muži, ti všichni by mohli donekonečna vyprávět. Má spolupracovníky. Tou studnou nápadů a motorem jejich realizace je však vždycky on.

Posílala jsem své příspěvky s obavou. Budou vhodné? Václav Vacek s Ivou Markovou je vždycky do života pustili. A tak jsem si, devadesátiletá, troufla i na vydání knížky *Můj Kyšperk zvaný Letohrad*, i na to, veřejně vyprávět o zmizelých spoluobčanech. Za to za vše také může Václav Vacek, Iva Marková a Jana Kalousková. A za tu přízeň a povzbuzení jim velice děkuju.

Řada vydavatelů z pochopitelných finančních důvodů upouští od papírové podoby tiskovin a upřednostňuje internetovou podobu. Víím, co smutku přineslo tohle rozhodnutí např. čtenářům Lidových novin, Přítomnosti. A je mi líto těch, kteří jsou zvyklí číst tradičně s papírem v ruce. Mezi čtenáři pak většinou ubudou. Starší generace a možná i část střední moderním komunikačním prostředkům tolik neholduje. Věřím, že redakce *Okénka*, která nastupuje skvěle proslapanou stezku, udělá vše, aby o své stále čtenáře nepřišla.

Milí čtenáři, mějte se v Letohradě rádi a žijte, jak nejlépe to jde po celý rok. Dokud to půjde, budu se tou vaší milou atmosférou sytit od jara do podzimu.

EN

Okénka čímkoliv přispívali.

Anežce Náhlíkové děkujeme za její půvabné vyprávění o Křišťůvkovi a Anežčiných pozoruhodných žácích.

Děkujeme paní Janě Flídrové za básně, postřehy a texty ze setkání s klienty Charity ... Děkujeme kamarádu mořeplavci Rudolfu Krautschneiderovi za jeho půvabné povídky a kresby.

Děkujeme básníkům za jejich poezii, která neodmyslitelně naše *Okénko* provázela.

Děkujeme všem autorům, jejichž texty nás obohacovaly, kladly nám otázky a přinášely odpovědi.

Děkujeme všem ostatním, kteří jakkoliv do *Okénka* přispěli.

Děkujeme Vám, našim čtenářům a příznivcům.

Děkujeme paní Janě Kalouskové za opravy textů, za jejich jazykovou úpravu a za rozesílání *Okénka* předplatitelům.

A znovu děkujeme manželům Vlastimilu a Maruše Bartošovým, kteří od začátku *Okénka* podporovali, dotovali a tiskli ve své tiskárně. Nikdo neví - už ani oni - jak mnoho pro nás udělali.

POSLEDNÍ PŘÍLEŽITOST

Dobré vztahy s druhými jsou naším velikým bohatstvím. Ježíš nás učí, jak je budovat a jak naše selhání napravovat.

Někdy si myslíme, že druhý jedná špatně a nemusí to být pravda. Proto nás Ježíš nabádá, abychom si věci vyříkávali. Mluví dokonce o třech kolech hledání pravdy.

„Když tvůj bratr zhřeší, jdi a pokárej ho mezi čtyřma očima; dá-li si říci, získal jsi svého bratra.

Nedá-li si říci, přiber k sobě ještě jednoho nebo dva, aby ústy dvou nebo tří svědků byla potvrzena každá výpověď’.

Jestliže ani potom neuposlechne, oznam to církvi; jestliže však neuposlechne ani církev, ať je ti jako pohan nebo celník. (Mt 18: 15-17)

„Nebude-li vaše spravedlnost o mnoho přesahovat spravedlnost zákoníků a farizeů, jistě nevejdete do království nebeského.

Je mně ctí, že jsem s Vámi všemi mohl patřit do společenství okolo našeho Okénka.

Výtisky Okénka jsou uloženy v mém archivu. Včas je uložím do farního archivu.

K povinnosti faráře patří vedení Farní kroniky. To jsem nestíhal. Ale utěšuji se, že každý badatel a zájemce o život naší farnost v letech 1990- 2024 si v Okénku dost informací najde.

Václav Vacek

Slyšeli jste, že bylo řečeno otcům: Nezabíješ! Kdo by zabil, bude vydán soudu.

Já však pravím, že již ten, kdo se hněvá na svého bratra, bude vydán soudu; kdo snižuje svého bratra, bude vydán radě; kdo svého bratra zatracuje, propadne ohnivému peklu. Přinášíš-li tedy svůj dar na oltář a tam se rozpomeň, že tvůj bratr má něco proti tobě, nech svůj dar před oltářem a jdi se nejprve smířit se svým bratrem; potom teprve přijď a přines svůj dar. (Mt 5: 20-24)

Milí letohradští farníci,

čas od času jsem Vás při bohoslužbách prosil o odpuštění, pokud jsem někomu z Vás nechtěně nebo nevědomky ublížil.

Pán Ježíš nás vede k vyřikávání si toho, co jeden proti druhému máme, abychom objevili příčiny naší neshody, ublížení a provinění, přiznali si je, s lítostí požádali o odpuštění a vydali se cestou nápravy toho, co napravit lze.

Teď v posledním Okénku mám poslední možnost Vás - v dosahu Okénka - znovu požádat o prominutí.

Snažil jsem se o vyjasnění některých výhrad, které někteří proti mně měli. Někdy se to zdařilo. Děkuji za to.

Farář má své svědomí, věkem si je zjemňujeme. Znovu a znovu přemýšlím, co jsem mohl vykonat lépe, čím jsem druhým ublížil, co jsem někomu zůstal dlužen, kdy jsem měl raději mlčet a kdy jsem naopak měl promluvit. Odpusťte mně, prosím, čím jsem Vás zarmoutil, zranil nebo Vám ublížil.

Václav Vacek

Opusťte lidi, kteří nejsou připraveni vás milovat.

To je velice obtížný a velice důležitý krok, který potřebujete v životě udělat.

Přestaňte věnovat svou lásku těm, kteří nejsou připraveni milovat vás.

Přestaňte vést náročné rozhovory s lidmi, kteří se nechtějí změnit.

Přestaňte se setkávat s lidmi, kterým je vaše přítomnost lhostejná.

Instinktivně se snažíme pro druhé dělat vše, jen aby ocenili naši lásku, ale tato snaha nám, v některých případech, krade čas, energii, duševní a fyzické zdraví.

Jednáme-li s druhými opravdově, s radostí, zájmem a odhodláním, pozorujeme, že ne všichni jsou ochotní naši upřímnost ocenit a přijímat.

Neznamená to, že máme změnit to, kým jsme, ale je třeba opustit ty, kteří nejsou připraveni s námi hledat smysl života a jít s námi společně stejnou cestou.

Pokud o nás nestojí, jsme-li jim lhostejní, nebo námi opovrhují, pokud s námi nehledají stejné hodnoty, a nemají zájem je vytvářet, nevnučujeme se jim, mrhali bychom drahocenným časem a životní silou. Ne-prokazujeme tím laskavost ani jim ani sobě. Nejsme tu pro každého a ne každý je tu pro nás.

A netrapme se tím, že o nás někdo nestojí. Potkáme-li pár opravdových přátel, se kterými se máme rádi a máme s nimi pravdivý a opravdový vztah – pak získáme veliké a výjimečné bohatství. Budeme znát jeho cenu a dokážeme ji porovnat s tím, co je povrchní a bezcenné.

Čím více usilujete o přátelství toho, kdo není přátelství schopen, budete ztrácet mnoho energie, až se od něj budete odpoutávat.

Věnujte své síly těm, kteří vaše přátelství ocení.

Na této planetě jsou miliardy lidí a řada lidí se je schopna se s vámi potkat na stejné úrovni, se stejným naladěním, zájmy a odhodláním.

Pokud si nebudete vážit sebe, dovolíte ostatním, aby vás zneužívali a vysávali.

Nechoďte pod svou cenu. Vyhledávejte moudré a charakterní lidi. Pak objevíte ty, po jejichž porozumění toužíte.

Možná, že když přestanete s určitými jezdinci komunikovat, nebudou vás vyhledávat. Přestanete-li o ně usilovat, možná vztah mezi vámi skončí.

Možná, že když jim přestanete posílat textové zprávy, váš telefon bude celé týdny tichý.

To neznamená, že jste zničili vztah, znamená to, že jedině, co ho drželo, bylo jen vaše úsilí vztah udržet.

To není láska, ale přítěž!

Neházejte perly sviním, říká jistý rabi. Nedávejte šanci tomu, kdo si ji nezaslouží

...

Vy si zaslužíte víc!

Jsou lidé, kteří by ve vašem životě neměli překážet - uvědomte si to.

To nejcennější, co v životě máte, je vaše dobrá vůle, váš čas a vaše vůle k porozumění, protože to vše je omezené.

To je vaše bohatství! Moudře s ním nakládejte.

To, čemu věnujete svůj čas a energii, vás formuje a vytváří vaši osobnost.

Když si to uvědomíte, začnete chápat, proč vás znepokojuje, když trávíte čas s lidmi, kteří vám nevyhovují, a na místech nebo v situacích, kde ani nechcete být.

Začnete si uvědomovat, že nejdůležitější věc, kterou můžete udělat pro sebe a pro všechny kolem sebe, je chránit svou životní energii více, než cokoliv jiného.

Udělejte ze svého života bezpečné útočiště, ve kterém s vámi mohou přebývat pouze lidé, kteří jsou nezištní a vyznávají s vámi stejné hodnoty.

Nejste zodpovědní za záchranu kdekoho.

Nejste povinni kohokoliv přesvědčovat, aby se zlepšil.

Není vaší povinností věnovat se všem a udílet se pro ně.

Pokud si myslíte opak, pokud si myslíte, že jste povinni se rozkrájet pro druhé a zapomínat na sebe, pak vyhoříte. Nebude se vám dařit, nebudete schopní mít rádi druhé a zatrpknete ze zklamání, že vám druhí nevrací laskavost, kterou jste jim věnovali.

Nutně potřebujeme nahlédnout, že jsme každý pánem svého osudu a přijímat lásku s vědomím, že si ji zaslužíme.

Uvědomte si, že si zaslužíte skutečné přátelství, opravdový závazek a naplněnou lásku s ušlechtilými lidmi dobré vůle ...

Neztrácejte čas s lidmi, kteří za to nestojí; změna vám přinese lásku, úctu, respekt, radost vděčnost a ochranu - to je to, co si zaslužíte.

Vytrvejte, počkejte chvíli ...

A sledujte, jak se mnohé začne měnit!

podle sira Anthony Hopkinse

K JÁDRU VÍRY

Michael Martinek, SDB, 5.12.2024

Jedním z našich velkých úkolů je znovu objevit jádro víry, a nelpět tolik na věcech, které nejsou podstatné.

Řeknu vám starý misionářský vtíp. Baví se spolu lidé kdesi v Africe: "Jak mám rozeznat katolického misionáře od evangelického?" "To je jednoduché: Když káže evangelik, tak mluví hlavně o Bibli a o Pánu Ježíši. Když káže katolík, tak mluví o papeži a o Panně Marii..."

Na tenhle vtíp si vzpomenu vždycky, když přemýšlím, co je vlastně jádrem naší víry. A přemýšlím o tom často, protože se setkávám s lidmi, kteří hledají Boha, ale v křesťanství, a zejména v naší církvi, ho nenacházejí. Nejde přitom jen o ty hledající, jde taky o naše vlastní děti. I v dobrých křesťanských rodinách se stále častěji stává, že dospívající děti ztrácí kontakt s církví a hledají svou vlastní cestu k Bohu. Zdá se jim, že zůstáváme na povrchu, u formálních, institucionálních věcí, a samotný Bůh se vytrácí. Chodit do kostela, modlit se k Panně Marii, věřit v neomylnost papeže, privilegiovat celiбатní muže... - to všechno jim nic neříká. A nakonec ani v Bibli se o tom nic nepíše.

Druhý vatikánský koncil připomněl, že existuje "hierarchie pravd katolického učení, vzhledem k jejich různé spojitosti se základem křesťanské víry". (UR 11). A pak velmi jednoduše ukazuje na ten základ: "Přede všemi národy mají všichni křesťané vyznávat víru v trojjediného Boha a ve vtěleného Božího Syna, našeho Vykupitele a Pána, a společným úsilím ve vzájemné úctě vydávat svědectví naší naději, která nezklame." (UR 12)

Ano, takhle jednoduché to je. Jádrem naší víry je skutečnost, že Bůh se stal člověkem. Bůh nás tak miluje, že s námi sdílí naše radosti i bolesti. Rozumí i našim slabostem, od-

pouští nám hříchy. Jeho láska jde až k sebeobětování a k nabídce nového, věčného života. Proto mám tak rád vánoce – svátky jeho narození, svátky, kdy můžeme naplno prožít právě to jádro naší víry. Protože je-li to skutečně pravda, pak to znamená, že Bůh je součástí našeho světa, že ho můžeme najít v každém člověku, že stejně jako my se raduje z krásy přírody a trpí, když ji ničíme. A hlavně to znamená, že Bůh nám skutečně rozumí, že se umí vžít do našich pocitů a zkušeností, že nám naslouchá, že zná do hloubky osobní příběh každého z nás. Pláče s námi, raduje se s námi, trpí s námi. Doprovází nás na každém kroku, ale neodsuzuje nás, když šlápneme vedle.

Co ale vidí lidé, kteří se začnou zajímat o křesťanství? V médiích hlavně bohoslužby, které jsou v té své vnější, rituální podobě spíš produktem barokní doby než evangelia. A od mnoha kněží a biskupů slyší stále o potratech a rozvodech, o svátostech, o církvi, o modlitbě..., což patří sice taky k naší víře, ale není to to nejdůležitější.

Josef Mikulášek, teolog z olomoucké fakulty, říká, že "princip hierarchie pravd lze považovat za jeden z nejdůležitějších principů přijatých na II. vatikánském koncilu. Obsahuje totiž potenciál, který ještě nebyl zdaleka plně odhalen, natož aby byl využit ve způsobu hlásání a života církve." Přitom nejde o nic nového. Už svatý Tomáš Akvinský zdůrazňoval potřebu odlišovat hlavní články víry, tedy víru v trojjediného Boha a jeho lásku k člověku, od jiných článků víry, které jsou od těchto primárních odvozeny.

Papež František z toho v exhortaci Evangelii gaudium vyvozuje praktické závěry: "V hlásání evangelia musí být odpovídající proporce. Ta spočívá ve frekvenci, s níž se zmiňují určitá témata, a v důrazech, které se v hlásání kladou. Když například farář během liturgického roku desetkrát mluví o střídmosti a jen dvakrát či třikrát o lásce či sprave-

dlnosti, vytváří se disproporce, která zatemňuje právě ty ctnosti, které by měly být v kázáních a katechezích nejvíce přítomny. Totéž se děje, když se mluví více o zákonu než o milosti, více o církvi než o Ježíši Kristu, více o papeži než o Božím slově."

A v dalším článku papež píše: "Evangelium nás především zve k tomu, abychom Bohu, který nás miluje a zachraňuje, odpověděli tím, že ho rozpoznáme v druhých, vyjdeme ze sebe a budeme usilovat o dobro všech. Pokud tato výzva nezaráí silně a přitažlivě, hrozí morální budově církve to nejhorší nebezpečí, že se stane domečkem z karet. Potom totiž tím, co se zvěstuje, nebude evangelium, nýbrž pár věroučných či morálních důrazů, které vycházejí z konkrétních ideologických rozhodnutí. Poselství tak hrozí, že ztratí svou svěžest a už nebude mít "vůni evangelia". (39)

Ano, tím se vracíme k otázce, proč je dnes naše poselství pro většinu lidí tak těžko srozumitelné: často prostě proto, že příliš zdůrazňujeme věci, které jim nic neříkají, nebo jim přímo vadí – jako je povinnost uznávat autoritu kněží a biskupů, nerovné postavení žen, ne-

tolerance vůči rozvedeným nebo LGBT osobám atd.

Josef Mikulášek k tomu říká že "účinné poselství křesťanů ve světě dnes vyžaduje osvětlující a přístupné svědectví o jádru Kristova evangelia tak, aby se stalo skutečně srozumitelným všem lidem. To předpokládá schopnost odlišení toho, co je důležitější, od toho, co je druhořadé. Jinak hrozí, že současný člověk – i přes všechnu svoji touhu a úsilí vynaložené k setkání s Bohem – se ocitne ztracen či odrazen spletitým systémem článků víry, zákazů a příkazů již v prvních krucích svého vztahu s Bohem."

Přítom samotná osoba a příběh Ježíše Krista takového člověka často osloví. Zkusme tedy využít letošní advent k tomu, abychom pronikli o kousek blíž k tomu, kdo je jádrem naší víry – k Ježíši Kristu, k Bohu, který se stal člověkem. Nejenom k informaci o něm, ale k němu samotnému. Abychom ho objevili, i když se možná skrývá hluboko pod nánošem našich lidských formulací, pravidel, rituálů či dogmat. Abychom vnímali jeho přátelství, jeho blízkost, jeho podporu. Abychom pozna-

li, že křesťanství není systém náboženských pravd, ale příběh Ježíše Krista. Že být křesťanem neznamená uzavřít se do kostela, ale vydat se na cestu s Ježíšem, která může být hodně zajímavá i dobrodružná.

Vybalil jsem si třeba příběh Josefa Kordíka, kněze, vězeňského kaplana, mého kamaráda. Podepsal Chartu, kvůli tomu nesměl vykonávat kněžskou službu; stal se pomocným dělníkem; když přesto tajně sloužil mše, dostal za to podmíněný trest. Víru má Josef velikou a dosvědčuje to svým životem. Stará se o ty poslední, přijímá všechny, i zločince, i ty, kdo nežijí podle církevních pravidel. Ví, co je podstatné a co vedlejší. Bob Fliedr s ním udělal knižní rozhovor s názvem Farář na čtyřkolce. Je to osvěžující čtení. ...

Ano, když budeme vyprávět o tom, co jsme zažili na své cestě s Ježíšem, a když budeme uskutečňovat jeho poselství lásky, tak to zajme víc, než kdybychom stále dokola vysvětlovali pravdy naší víry. Protože jak říká Bruno Mori: "Křesťan není ten, kdo věří jako církev, ale ten, kdo jedná jako Ježíš."

SKRYTÁ CÍRKEV A TAJNÁ SVĚCENÍ

Centrum pro studium demokracie a kultury společně s Ústavem pro studium totalitních režimů vydalo pozoruhodnou knihu s názvem Skrytá církev a tajná svěcení, zaměřenou na analýzu situace v Československu v letech 1948–1989 pohledem kanonického práva. Její autorkou je badatelka a právnička Eva Vybíralová.

Kolem činnosti tzv. podzemní církve a speciálně té části, která se sdružovala kolem biskupa Felixe M. Davídka, se vytvořilo jak v době komunistického režimu, tak i po jeho skončení mnoho mýtů a legend.

Téma podzemní církve rezonovalo ve veřejných a mediálních diskusích zvláště v devadesátých letech, kdy se širší publikum poprvé dozvíдалo informace o činnosti tajných církevních společenství, jež se musela skrývat v podmínkách přísné konspirace. Vzhledem k překračování tradičních církevních konvencí byla nejvíce nasvícena právě činnost Davídkova, byť záběr neoficiálních a podzemních aktivit byl poměrně široký, protože se do nich dá zahrnout činnost ilegálně působících mužských řeholí či bytových vzdělávacích seminářů nebo různých forem práce s mládeží.

Život v moderních katakombách a jeho nekonformita však přitahuje velkou pozornost i teď. S literární licenci se tématu dotkla Kateřina Tučková svým románovým bestsellerem „Bílá voda“, která se zaměřovala na roli žen, řeholnic, v podmínkách internace a života v době normalizace.

Hlavní osu výkladu u Evy Vybíralové, která nyní předkládá v knižní podobě svou disertační práci, tvoří primárně různé způ-

soby tajných biskupských a kněžských svěcení v období po nástupu hegemonné komunistické moci v roce 1948. Svou analýzu začíná v období přelomu čtyřicátých a padesátých let, kdy se formuje první podoba podzemních církevních aktivit. Důležitá pozornost je zde věnována tzv. mexické fakultě, tedy souhrnu papežem povolených výjimek, které zjednodušovaly obřad svěcení a měly tak připravit církev na vlnu pronásledování. Především pak umožňovaly vytvářet paralelní církevní sítě mimo oficiální instituce.

Autorka současně vyvrací jeden z dohadů, zdali se nejednalo o výtvar Státní bezpečnosti, protože fakulty se staly součástí některých vyšetřovacích spisů, a dokumentuje cestu, jak se dostaly do tehdejšího Československa. V souladu s nimi získali takto biskupské svěcení někteří duchovní v Čechách a na Slovensku, a to včetně pozdějšího pražského arcibiskupa Františka Tomáška, královéhradeckého biskupa Karla Otčenáška nebo biskupa a kardinála Korce.

Důležitý aspekt knihy představuje česko-slovenská optika, která se po rozdělení z historických zpracování přece jen vtrácí. Na Slovensku bylo totiž v padesátých letech v ilegálních podmínkách vysvěceno poměrně velké množství biskupů, hlavně z okruhu jezuitů, kteří působili jak na domácím poli, tak v římském exilu. Právě ze slovenského prostředí byl také v devadesátých letech vyvíjen silný tlak na nekompromisní postup proti části tajných svěcenců. Z hlediska podzemních aktivit nastala poněkud jiná situace v období šedesátých let, když se Vatikán pokoušel navázat vztahy s východoevropskými režimy a neoficiální formy církevní činnosti chtěl spíše utlumovat.

Právě tehdy se začala psát hlavní kapitola Davídkova příběhu, protože ten v roce 1967 získal biskupské svěcení a následně začal budovat svěbytnou církevní obec, přičemž přehlížel platná pravidla církevního práva, mimo jiné svěcením ženatých mužů a žen. To samozřejmě přispělo ke kritickým výhradám Davídkových oponentů i římské kurie. Jak velmi dobře Vybíralová připomíná, problémy tajně vysvěcovaných kněží a biskupů nekončily rokem 1989 a po revoluci museli mnozí z nich čelit nedůstojnému a ponižujícímu jednání.

Při psaní knihy Eva Vybíralová výborně propojila svou profesi historičky a církevní právničky skvěle se orientující v kanonickém právu. Tuto práci velmi oceňuji, protože na základě velkého množství pramenů demonstruje charakter těchto aktivit a současně její četba vybízí i k tomu, abychom si kladli otázky, jak můžeme málo využitou zkušenost podzemní církve přenést do současného dění.

Jaroslav Šebek, *Universum* 3/2024

Moje svědectví

Na fakultě nám přednášel profesor, chytrý a velice znalý církevního práva, který se kupodivu účastnil 2. Vatikánského koncilu ... Ve čtvrtém ročníku nám potvrdil, že nám papež Pius XII. - po zprávě biskupa Štěpána Trochty o komunistickém pronásledování v naší zemi - udělil „mexické fakulty“. - Tento soubor dispensí v době pronásledování umožňuje kněžím a biskupům samostatně rozhodovat v závažných situacích, protože styk s apoštolským stolcem je znemožněn

Václav Vacek

FARÁŘ NA ČTYŘKOLCE

S Josefem Kordíkem rozmlouvá Bob Flíedr
Portál 2024

Je to paradoxní: nejmmlčlivější ze tří mušketýrů (Jan Rybář, Václav Vacek, Josef Kordík) se dočkal už druhého knižního rozhovoru. Po filosoficko-poetických rozmluvách s Terezií Dubinovou

(Svoboda jít s Bohem, Grantis 2016) nyní vychází více životopisný a teologicky laděný rozhovor s Bobem Flíedrem.

I tento druhý rozhovor je úspěšný, Kordík nerad mluví o sobě, spíše jen tak glosuje dění kolem. Nicméně díky pozornému naslouchání tazatele a citlivému uspořádání rozhovoru dostává čtenář do rukou portrét muže vnitřně

poctivého, přímého a bezelstného.

Chartisty. Vězeňského kaplana. Samorostlého kněze, který si nikdy nepřestal klást otázky, ať už jde o biblický výklad nedělních čtení, smysl celibátu a různých církevních předpisů nebo napětí mezi náboženskostí a Ježíšovým poselstvím.

„Bible je důsledně nenáboženská, ale zároveň důsledně křesťanská,“ tvrdí například Kordík a pokračuje, „věřím, že s úsilím o věrohodnější církev je možné začít kdykoli“. Třeba prostřednictvím setkávání po nedělní bohoslužbě, kde „každý může sdělit, co ho těší a co ho trápí“. Obnova církve je podle Kordíka možná právě na úrovni jednotlivců nebo v místní církvi. „Proměna církve jako celku je téměř nemožná (...) Církev je opravdu v pokušení podlehnout těm, kdo se vydávají za apoštoly, ale nejsou“.

Přitom Kordík v sobě nemá ani kousek revolucionáře, o to víc jeho pokojné vystupování a neagresivní upřímnost nutí lidi kolem jít k jádru věci. Právě tyto jeho rysy hezky dokreslují vzpomínky lidí okolo něj a otištěná část deníku z dob kaplanování.

Josef Beránek, *Universum* 3/2024

Kdybych měl říct, co je v životě důležité? Láska, láska, láska... Vlastně nic jiného. Pečujte o vztahy, protože jediné vztahy vám dají dobrý život.

Můžete dobře jíst, sportovat, ale když nemáte vztahy, je to stejně jedno. Nehleďte elixír dlouhého života, máte ho možná vedle sebe...

Pečujte o toho druhého víc než o sebe...

A jestli bych měl definovat to, co v životě opravdu zabíjí, je to samota... Samota vás zničí...pomalu a spolehlivě.

Vztahy vás udrží při životě a dají vám „život věčný a vděčný“... milujte život...

Radek Ptáček

Neotálejte někoho vyslechnout, ale s odpovědí nespíchejte.

Rozumíš-li něčemu, odpověz bližnímu, ne-li, polož si ruku na ústa. *Sir 5:11*

Dokud jsi nevslechl, neodpovídej, neskákej nikomu do řeči. *Sir 11:8*

Zemřel jsem v Bachmutu. Roztrhal mě dělostřelecký granát. Bylo mi devatenáct let, neměl mě kdo oplakat. Matka a otec leží v hromadném hrobě, mého mladšího bratra odvezli někam na Sibiř do rodiny údajně na převýchovu. Ženu jsem nikdy neměl, v naší vesnici žijeme pomaleji.

Nic mě nebolelo, nebe bylo modré jako nikdy předtím, ptáci létali ve vzduchu. Svoboda. Člověk má v sobě tolik krve, ta moje se vsákne do černé země, zmizí v jejích útrobách. Možná proto je naše země tak úrodná, protože Rusové tu za desítky let zabili miliony lidí.

Někde daleko odtud za mnou pláče mladá dívka, babička se svíčkou, děti s ukrajinskými vlajkami, smutné a stařecky moudré. To děvče, kterému bych se dvořil, kdybych byl naživu, takhle o mně nic neví... zpívá naší píseň o rudé kalině a já se k ní němým hlasem přidávám.

Všichni mrtví zpívají se mnou, všichni, kdo padli v téhle zbytečné kruté válce. Civilisté se svázanými rukama, znásilněné ženy, umučené děti, a čím dál víc je to slyšet po celém světě.

Jen skupina lidí s ruskými vlajkami neslyší nic, jsou hlší, zmanipulovaní a někteří opilí. Bojují za svůj mír, za právo zabíjet pod písmenem Z, za právo věznit lidi, za právo zakazovat. Dokazují, že ne každý je stvořen k obrazu božímu.

Ptáci létají vysoko nad mraky. Za chvíli opustím toto zmučené tělo. Už vidím svou matku. Tiše mi šeptá - Heroyam sláva. Bude-me plakat až po boji.

Nikita Slovák

Ať nás srdce obviňuje z čehokoliv - Bůh je větší než naše srdce a zná všecko! *1 J 3:20*

Neutralita a mlčení ke zlu nahrávají katům, nikoliv obětem. *rabi Išmael*

O ŽÁBĚ A ŠTÍROVI

Sedí žába na okraji rybníka, když v tu se k ní přišourá štír: „Ahoj žábo! Byla bys tak hodná a převezla mě na druhou stranu? Žába zauvažuje, přeměří si štíra pohledem a zakroučí hlavou: „Copak si myslíš, že jsem blázen?! Vždyť jsi štír a štíři zabíjí. Mně se ještě umírat nechce!“ „Ale žábo, vždyť to není v mém zájmu tě zabít! Jak bych se dostal na druhou stranu? A já se tam opravdu potřebuji dostat! Prosim, převez mě!“ Žába měla dobré srdce a tak podumá a říká: „Dobře. Naskoč si!“

Štír si vylezl na její záda, žába vlezla do vody, odrazila se od břehu a pomalými tempy se začala blížit k druhému břehu.

Štír se kochal okolní krajinou. Když se dostali zhruba do poloviny, do štíra cosi vjelo. Křečovitě vzepl svůj malý ocásek s bodcem na konci a vší silou bodl žábu do zad. Ta se v mžiku začala topit, jak se jed začal rozlévat po jejím těle. S nádechem hrůzy a smutku stačila ještě před utonutím vykřiknout: „Vždyť si říkal, že není v tvém zájmu mě bodnout! Vždyť se teď také utopíš!“

Na to štír, ještě než se také utopil: „Já vím. Moc se omlouvám. Ale jsem štír a štíři bodají. Nemohl jsem si pomoci. Snažil jsem se, věř mi!“

Potvrdilo se mi, že člověk dokáže být dobrý i zlý, velice dobrý i velmi zlý. Někdy obojí. A tisíc odstínů mezi tím. Jeden jednu vteřinu, jiný druhou.

Arnošt Lustig

Jsou čtyři druhy lidí, které nikdy nepřijímají Ducha svatého: posměváčci, pokrytci, lháři a ti, kteří roznášejí pomluvy.

rabi Chisda

Darovaná svoboda je úkolem.

Je riskantním darem pro obě strany, pro Dárce i obdarovaného. /v

Nezáleží na tom, kolik lidí ti tleská, ale jací lidé ti tleskají.

MODLITBA DAJENU

Dajenu je slovo vyjadřující vděčnost z nezaslouženého daru, bránící nezřízené touze vlastnit.

(z židovské velikonoční rodinné slavnosti)/

Za kolik dobrodiní jsme Hospodinu vděční!

Kdyby nás vyvedl z Egypta
a nevykonal nad nimi soud
dajenu (bylo by nám to stačilo).

Kdyby nad nimi vykonal soud
ne však nad jejich bohy,
dajenu (bylo by nám to stačilo).

Kdyby vykonal soud nad jejich bohy,
ale neusmrtil jejich prvorozence,
dajenu (bylo by nám to stačilo).

Kdyby usmrtil jejich prvorozence,
nedal nám však jejich jmění,
bylo by nám to stačilo.

Kdyby nám dal jejich jmění
a nerozdělil by před námi moře,
bylo by nám to stačilo.

Kdyby před námi rozdělil moře,
ale nepřevédl nás středem suchou nohou,
bylo by nám to stačilo.

Kdyby nás převedl středem suchou nohou,
nenechal však utonout naše pronásledovatele,
bylo by nám to stačilo.

Kdyby nechal utonout naše pronásledovatele,
ale nestaral se o nás na poušti čtyřicet let,
bylo by nám to stačilo.

Kdyby se staral o nás na poušti čtyřicet let,

ale nadal nám jíst manou,
bylo by nám to stačilo.

Kdyby nám dal jíst manou,
nedal nám však šabat,
bylo by nám to stačilo.

Kdyby nám dal šabat,
ale nepřivedl nás k hoře Sinaj,
bylo by nám to stačilo.

Kdyby nás přivedl k hoře Sinaj,
ale nedal nám Tóru,
bylo by nám to stačilo.

Kdyby nám dal Tóru,
neuveďl nás však do izraelské země,
bylo by nám to stačilo.

Kdyby nás uvedl do izraelské země,
ale nezbudoval by nám svatyni,
bylo by nám to stačilo.

Ne tedy jedno, ale mnohá a mnohá dobrodiní
nám Všemohoucí prokázal:

Vyvedl nás z Egypta,
vykonal nad nimi soud,
vykonal soud nad jejich bohy,
usmrtil jejich prvorozence,
dal nám jejich jmění,
rozdělil před námi moře,
převedl nás středem suchou nohou,
nechal utonout naše pronásledovatele,
staral se o nás na poušti čtyřicet let,
dal nám jíst manou,
dal nám šabat,
dal nám Tóru,
přivedl nás k hoře Sinaj,
uvedl nás do izraelské země,
zbudoval nám svatyni,
aby smířil všechny naše hříchy.

Z MODLITEB ŽIDŮ

Chvályhodný jsi Hospodine, Bože náš, Králi světa - jenž vytváří světlo a tvoří tmou, působí pokoj a tvoří všechny věci; ve svém milosrdenství osvětluješ zemi a její obyvatele, každého dne neustále ve své dobrotě obnovuješ dílo stvoření.

Jak nesčetná jsou tvá díla, Hospodine! Všechno jsi učinil moudře ...

Nesmírnou láskou jsi nás miloval, Hospodine, Bože náš, velikým a přemnohým slíťováním ses nad námi slíťoval.

Otče náš, Králi náš, pro lásku našich otců, kteří na tebe spoléhali a jež jsi naučil slovům (příkázáním) života, smiluj se stejně i nad námi a pouč nás. Otče náš, Otče milosrdný - jenž prokazuje milosrdenství - smiluj se nad námi a dej našemu srdci pochopit a porozumět, uslyšet, a naučit se a učit, střežit, činit a uskutečňovat s láskou všechna slova učení tvé Tóry. ...

Zeptal jsem se přítele, kterému se blíží se osmdesátka, co ve svém věku prožívá.

Poslal mi následující informace:
„Poté, co jsem miloval své rodiče, sourozence, manželku, děti a přátele, jsem začal milovat sám sebe.

Uvědomil jsem si, že nejsem Atlas. Svět nespočívá na mých bedrech.

Přestal jsem se handrkovat s prodáváči ovoce a zeleniny. Pár centů navíc mě nezruinuje, ale chudému může pomoci k penězům, které šetří na školné své dcery.

Nechávám své číšnici velké spropitné. Ty peníze navíc by jí mohly vykouzlit úsměv na tváři. Pracuje pro své živobytí mnohem tvrději než já.

Přestal jsem starším lidem říkat, že tento příběh vyprávěli již mnohokrát. Jim to pomůže znovu v paměti prožít něco, co je pro ně důležité.

Naučil jsem se neopravovat lidi, i když vím, že se mýlí. Břemeno opravovat každého k dokonalosti není mým úkolem. Člověk je cennější než dokonalost.

Chválím druhé svobodně a velkoryse. Komplimenty zvednou náladu nejen obdarovanému, ale i mně. A malá rada pro příjemce komplimentu - nikdy, NIKDY je neodmítejte, řekněte jen: „Děkuji.“

Naučil jsem se přehlížet záhyb nebo skvrnu na košili. Osobnost mluví hlasitěji než vzhled.

Odházím od lidí, kteří si mě neváží. Možná neznají mou cenu, ale já ano.

Zachovám chladnou hlavu, když někdo hraje špinavou hru, aby mě porazil v krysím závodě. Nejsem krysa a nepatřím krysí rase.

Učím se nestydět se za své emoce. Moje emoce jsou projevem mé lidskosti.

Naučil jsem se, že je lepší opustit své Ego, než přerušit vztah s druhým pro něco, co není podstatné. Moje já není důležitější než vztahy se slušnými lidmi. Nechci být sám.

Naučil jsem se žít každý den, jako by byl můj poslední. Protože může být posledním.

Dělám to, co je pro mě důležité a těším se ze života. Objevuji jeho smysl. Jsem za svůj život a jeho smysl odpovědný - nechci jej dlužit sám sobě. Smysl je volbou.

Stačí si vybrat, že chcete být!“

S.A.H.

Každý at' je rychlý k naslouchání, ale pomalý k mluvení, pomalý k hněvu; vždyť lidským hněvem spravedlnost Boží neprosadíš.

Jak 1: 19-20

Dopis redaktorce

Paní doktorko Schlessingerová, ve svém rozhlasovém pořadu jste tvrdila, že Bible přísně odsuzuje homosexuály.

Děkuji, že vynakládáte tolik úsilí, abyste lidem přiblížila Boží zákony. Lecčemu jsem se díky Vašemu vysílání naučil a o toto poznání se snažím podílet s co největším počtem lidí. Například, když se někdo pokouší obhajovat svůj homosexuální životní styl, připomenu mu prostě Třetí knihu Mojžíšovu (Leviticus 18,22), kde jasně stojí, že jde o ohavnost. Ale, ještě od Vás potřebuji poradit ohledně několika konkrétních zákonů a jejich použití.

- 1.) Když u oltáře obětují býka jako zápalnou oběť, vím, že je to libá vůně pro Hospodina (Leviticus 1,9). Problémem jsou ale moji sousedé. Ti tvrdí, že jim ta vůně libá není. Měl bych je potrestat?
- 2.) Rád bych prodal svou dceru do otroctví, jak to dovoluje Druhá kniha Mojžíšova (Exodus 21,7). Kolik bych si za ni dnes měl říct?
- 3.) Víím, že se nesmím dotknout žádné ženy, je-li ve stavu menstruační nečistoty (Leviticus 15,19-24). Potíž je v tom, jak se to o ní dozvědět. Zkoušel jsem se ptát, ale většina žen reaguje na můj dotaz nedůtklivě.
- 4.) Leviticus 25,44 ustanovuje, že mohou vlastnit otroky, muže i ženy, pocházejí-li z pronárodů okolo nás. Jeden přítel má za to, že se to vztahuje na Mexičany, ale nikoli na Kanaďany. Můžete mi to objasnit? Proč bych nemohl vlastnit Kanaďany?
- 5.) Mám souseda, který pracuje i o sobotě. V Exodu 35,2 se jasně píše, že takový člověk má zemřít. Musím ho usmrtit osobně?
- 6.) Za šesté: Jeden můj přítel si myslí, že pojídání koryšů je sice ohavnost (Leviticus 11,10), ale menší než homosexuální. Nesouhlasím. Můžete to nějak rozseknout?
- 7.) Leviticus 21,20 praví, že k Hospodinovu oltáři nemůže přistoupit člověk s oční vadou. Já bohužel nosím brýle na čtení. Musím mít skutečně bezvadný zrak, nebo je tu jistý manévrační prostor?
- 8.) Za osmé: Většina mých mužských přátel si dává stříhat vlasy i přistříhovat licousy, přestože to Leviticus 19,27 jednoznačně zakazuje. Jakou smrtí mají sejít?
- 9.) Podle Leviticu 11,6-8 víím, že dotknou-li se kůže mrtvého vepře, budu nečistý. Mohl bych ale pořád hrát fotbal, když si vezmu rukavice?
- 10.) Strýc má statek. Proviňuje se proti Leviticu 19,19, protože osívá totéž pole dvojím druhem semene. Jeho žena navíc nosí šaty utkané z dvojího druhu vláken

(bavlna 70 %+ polyester 30 %). Strýc nadto často zlořečí a rouhá se. Vážně musím pracně svolat celou vesnici, abychom je mohli ukamenovat? (viz Leviticus 24,10-16) Nestačí je upálit čistě v rodinném kruhu, jako se to dělá s těmi, kdo se vyspí s tchyní (Leviticus 20,14)?

Vím, že jste se všemi těmito věcmi podrobně zabývala a nepochybuji, že nám budete moci poradit. A ještě jednou mockrát děkujeme za to, jak nám připomínáte, že Boží slovo je neměnné a věčné.

S obdivem Váš Jake

Není úplně jednoduchý bejt idiot, protože konkurence je obrovská.

Miroslav Horníček

Pamatuj na svého Stvořitele ve dnech svého jinošství, než nastanou zlé dny a než se dostaví léta, o kterých řekneš: „Nemám v nich zalíbení“; než se zatmí slunce a světlo, měsíc, hvězdy, a vrátí se po dešti mraky. V ten den se začnou třást strážcové domu a mužové zdatní se zkrví a mlečky nechají práce a bude jich málo, a ty, kdo hledí z oken, obestře temnota, a zavrou se dveře do ulice a ztiší se hlas mlýnku a vstávat se bude za šveholu ptačva a všechny zpěvy budou znít přidušeně. A člověk se bude bát výšek a úrazů na cestě; a rozkvetne mandloň a těžce se povleče kobylna a kapara ztratí účinnost. Člověk se vydá do svého věčného domu a ulicí budou obcházet ti, kdo naříkají nad mrtvými.

Pamatuj na svého Stvořitele, než se přetrhne stříbrný provaz a rozbije se misa zlatá a džbán se roztrhne nad zřídlem a kolo u studny se zláme.

A prach se vrátí do země, kde byl, a duch se vrátí k Bohu, který jej dal.

Kazatel 12: 1-7

K PŘÍPRAVĚ NA BOHOSLUŽBY O NEDĚLÍCH A SVÁTCÍCH

sobota 21.12.	18 h. Letohrad
neděle 22.12.	4. adventní
8 h. Lukavice	Mich 5,1-4a Ž 80
9.30 Orlice	Žid 10,5-10 Lk 1,39-45

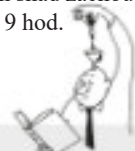
úterý Štědrý den	16 h. Orlice - lucerničková
středa 25.12.	Slavnost Narození Páně
8 h. Letohrad	Iz 62,11-12 Ž 89
	Žid 1,1-6 J 1,1-18

9.30 Orlice - doprovází sbor Familia	
	Cantorum: „Rybova mše“
čtvrtek 26.12.	Svátek sv. Štěpána
8 h. Lukavice	Sk 6: 8-10; 7: 54-60
9.30 Orlice	Ž 31 Mt 10: 17-22

sobota 28.12.	Svátek pobitých dětí v Betlémě
	18 h. Letohrad
neděle 29.12.	Svátek Svaté Rodiny
8 h. Lukavice	Sir 3, 3-17a Ž 128
9.30 Orlice	Kol 3,12-21 L 2,41-52

úterý 31.12.	16 h. Kunčice
středa 1.1.	Slavnost Ježíšovy Matky
8 h. Letohrad	Nm 6,22-27 Ž 67
9.30 Orlice	Gal 4,4-7 Lk 2,16-21

Bohoslužby v Mistrovních snad začnou od neděle 5. ledna vždy v 9 hod.

Okénko do farnosti - Vydavatel Farnost sv. Václava v Letohradě

Adresa redakce: Hausenská 835, 561 51 Letohrad, tel. 465 620 357 • Redakce: Václav Vacek, Iva Marková, jazyková úprava Jana Kalousková • digitální podobu naleznete na www.letohrad.farnost.cz • uzávěrka je 20. každého měsíce
Rejstříkové č. MK ČR E 12797 • Tisk: Grantis s.r.o. tel. 465 525 741